

- 9. okt. 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 1867/2001

1218

Návrh

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

na vydanie

zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia
a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o životnom partnerstve)

Predkladajú:

Milan	Ištván	v. r.
Lubomír	Andrassy	v. r.
Peter	Weiss	v. r.
Jaroslav	Volf	v. r.
Miroslav	Suchár	v. r.
Katarína	Čižmáriková	v. r.
László	Nagy	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
schvaľuje
návrh skupiny poslancov Národnej rady
Slovenskej republiky na vydanie zákona
o životnom partnerstve dvoch osôb rovna-
kého pohlavia a o zmene a doplnení niekto-
rých zákonov (zákon o životnom partnerstve)

Bratislava október 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Návrh

Zákon

zo .....

o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákona o životnom partnerstve)

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

ČI.I.

PRVÁ HLAVA VZNIK ŽIVOTNÉHO PARTNERSTVA

§ 1

(1) Dve osoby rovnakého pohlavia staršie ako osemnásť rokov môžu uzavrieť životné partnerstvo za účelom vytvorenia pevného, trvalého životného a majetkového spoločenstva.

(2) Aspoň jedna z osôb, ktoré chcú uzavrieť životné partnerstvo, musí byť štátnym občanom Slovenskej republiky.

§ 2

Životné partnerstvo sa uzaviera súhlasným vyhlásením dvoch osôb rovnakého pohlavia pred orgánom štátu, že uzatvárajú životné partnerstvo, a to verejne a slávnostným spôsobom v prítomnosti dvoch svedkov.

§ 3

(1) Vyhlásenie o uzavretí životného partnerstva urobia dve osoby rovnakého pohlavia na orgáne poverenom viesť matriky (ďalej len matričný úrad) pre obvod, v ktorom má jeden z nich trvalý pobyt, a to pred starostom (primátorom) alebo povereným poslancom obecného (mestského) zastupiteľstva za prítomnosti matrikára.

(2) Príslušný matričný úrad môže z dôležitých dôvodov povoliť uzavretie životného partnerstva pred iným matričným úradom alebo na ktoromkoľvek vhodnom mieste.

(3) Ak je život toho, kto chce uzavrieť životné partnerstvo, priamo ohrozený, môže sa životné partnerstvo uzavrieť pred ktorýmkoľvek orgánom miestnej štátnej správy a na ktoromkoľvek mieste.

§ 4

Štátny občan Slovenskej republiky môže v cudzine uzavrieť životné partnerstvo aj pred orgánom Slovenskej republiky na to splnomocneným.

§ 5

(1) Osoby, ktoré chcú uzavrieť životné partnerstvo, sú povinné predložiť určené doklady¹⁾, ako aj vyhlásiť, že im nie sú známe okolnosti vylučujúce uzavretie životného partnerstva a že poznajú navzájom svoj zdravotný stav.

(2) Príslušný matričný úrad, pred ktorým sa životné partnerstvo uzavrie, môže predloženie určených dokladov odpustiť, ak je ich zadováženie spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

Poznámka pod čiarou k odkazu č.1 znie: „2) § 27a a § 28a zákona NR SR č. 154/1994 Z.z. o matrikách.“

§ 6

Ak je život toho, kto chce uzavrieť životné partnerstvo, priamo ohrozený, netreba predložiť doklady inak na uzavretie životného partnerstva potrebné. I v takomto prípade však tí, ktorí chcú uzavrieť životné partnerstvo, musia vyhlásiť, že im nie sú známe okolnosti, ktoré by uzavretie životného partnerstva vylučovali.

§ 7

Osoby uzatvárajúce životné partnerstvo urobia pri jeho uzavieraní súhlasné vyhlásenie o tom, či priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom alebo či si ponechajú svoje doterajšie priezviská.

§ 8

Z dôležitých dôvodov môže okresný úrad povoliť, aby vyhlásenie občana, že vstupuje do životného partnerstva, urobil jeho zástupca. Plnomocnenstvo sa musí dať písomne. Občan, s ktorým sa má životné partnerstvo uzavrieť, musí byť v ňom presne označený, inak životné partnerstvo nevznikne.

DRUHÁ HLAVA OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE UZAVRETIE ŽIVOTNÉHO PARTNERSTVA

§ 9

(1) Životné partnerstvo sa nemôže uzavrieť so ženatým mužom alebo vydatou ženou; neplatnosť životného partnerstva vysloví súd i bez návrhu.

(2) K výroku o neplatnosti nedôjde a takéto životné partnerstvo sa stane platným, len čo skoršie manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné.

§ 10

(1) Životné partnerstvo sa nemôže uzavrieť s osobou, ktorá žije v uzavretom životnom partnerstve; neplatnosť vysloví súd i bez návrhu.

(2) K výroku o neplatnosti nedôjde a takéto životné partnerstvo sa stane platným, len čo skoršie životné partnerstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné.

§ 11

Životné partnerstvo sa nemôže uzavrieť medzi predkami a potomkami a medzi súrodencami; to isté platí o príbuzenstve založenom osvojením, pokiaľ osvojenie trvá. Neplatnosť vysloví súd i bez návrhu.

§ 12

U osoby mladšej ako osemnásť rokov životné partnerstvo nevznikne.

§ 13

(1) Životné partnerstvo nemôže uzavrieť osoba postihnutá duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Súd môže uzavretie životného partnerstva povoliť, ak je zdravotný stav občana zlučiteľný s účelom životného partnerstva.

(2) Ak uzavrie životné partnerstvo osoba postihnutá takouto duševnou poruchou bez povolenia súdu, vysloví súd neplatnosť tohto životného partnerstva na návrh ktoréhokoľvek zo životných partnerov. K výroku o neplatnosti však nedôjde a životné partnerstvo sa stane platným, ak sa zdravotný stav životného partnera stal zlučiteľným s účelom životného partnerstva.

§ 14

(1) Ak životné partnerstvo zaniklo, nemožno ho vyhlásiť za neplatné.

(2) Ak sa životné partnerstvo uzavrelo so ženatým mužom alebo vydatou ženou alebo medzi predkami a potomkami a medzi súrodencami, vysloví sa neplatnosť i po jeho zániku. To isté platí o životnom partnerstve uzavretom medzi osobami, ktoré sú v príbuzenskom pomere na základe osvojenia.

§ 15

(1) Ak sa konanie o vyhlásenie životného partnerstva za neplatné na návrh niektorého z partnerov už začalo, možno neplatnosť životného partnerstva vysloviť i po smrti druhého partnera.

(2) Po smrti partnera, ktorý podal návrh na vyhlásenie životného partnerstva za neplatné, možno vysloviť neplatnosť životného partnera aj vtedy, ak o to požiadajú do jedného roku po jeho smrti jeho potomci.

§ 16

(1) Životné partnerstvo vyhlásené za neplatné sa považuje za neuzavreté.

(2) O právach a povinnostiach životných partnerov k maloletému dieťaťu a o majetkových pomeroch po vyhlásení životného partnerstva za neplatné platia obdobne ustanovenia o právach a povinnostiach tých životných partnerov k maloletému dieťaťu, ktorých životné partnerstvo bolo zrušené a o ich majetkových pomeroch.

§ 17

Životné partnerstvo, ktoré nevzniklo, nemá právne následky.

TRETIA HLAVA VZŤAHY MEDZI ŽIVOTNÝMI PARTNERMI

§ 18

Životní partneri majú rovnaké práva a rovnaké povinnosti. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne uznávať svoju dôstojnosť a vzájomne si pomáhať.

§ 19

(1) O uspokojovanie potrieb spoločnej domácnosti založenej životným partnerstvom sú povinní sa starať obidvaja životní partneri podľa svojich schopností a možností.

(2) O veciach spoločnej domácnosti rozhodujú životní partneri spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

§ 20

(1) Každý zo životných partnerov je oprávnený zastupovať druhého partnera v bežných veciach, najmä prijímať za neho bežné plnenia.

(2) Konanie jedného zo životných partnerov pri obstarávaní bežných vecí spoločnej domácnosti zaväzuje obidvoch životných partnerov spoločne a nerozdielne.

(3) To neplatí, ak druhý životný partner tieto účinky proti inej osobe výslovne vylúčil a ak to bolo tejto osobe známe.

§ 21

(1) Životní partneri majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť.

(2) Ak neplní jeden zo životných partnerov túto povinnosť, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah, pričom prihliadne na starostlivosť o spoločnú domácnosť. Rozsah vyživovacej povinnosti určí tak, aby hmotná a kultúrna úroveň oboch životných partnerov bola zásadne rovnaká.

(3) Táto vyživovacia povinnosť predchádza vyživovaciu povinnosť detí.

§ 22

(1) Ten zo životných partnerov, ktorý po zrušení životného partnerstva nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého životného partnera, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností a možností. Ak sa nedohodnú, rozhodne súd o príspevku na výživu na návrh niektorého z nich.

(2) Táto povinnosť predchádza vyživovaciu povinnosť detí.

§ 23

Pri určovaní výživného sa postupuje podľa osobitného predpisu ²⁾.

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 2 znie: „2) § 96 - § 102 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine.“

§ 24

Na majetkové vzťahy medzi životnými partnermi sa vzťahujú ustanovenia o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov ³⁾.

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 3 znie: „3) § 143-§ 151 Občianskeho zákonníka.“

ŠTVRTÁ HLAVA ZÁNİK A ZRUŠENIE ŽIVOTNÉHO PARTNERSTVA

§ 25

(1) Životné partnerstvo zaniká smrťou alebo vyhlásením jedného partnera za mŕtveho. Ak bol partner vyhlásený za mŕtveho, životné partnerstvo zaniká dňom, keď rozhodnutie o tom nadobudne právoplatnosť.

(2) Ak bude vyhlásenie za mŕtveho zrušené, neobnoví sa zaniknuté životné partnerstvo, ak medzitým partner toho, kto bol vyhlásený za mŕtveho, uzavrel nové životné partnerstvo.

§ 26

Súd môže životné partnerstvo zrušiť na návrh niektorého zo životných partnerov, ak sú vzťahy medzi životnými partnermi nenapraviteľne rozvrátené a životné partnerstvo už nemôže plniť svoj účel.

§ 27

(1) Ak počas trvania životného partnerstva osvojil jeden zo životných partnerov dieťa druhého partnera, súd v rozhodnutí, ktorým zrušuje životné partnerstvo, upraví práva a povinnosti tohto osvojiteľa k maloletému dieťaťu.

(2) Pri úprave práv a povinností, ako aj dohode o styku životných partnerov s dieťaťom, sa použijú ustanovenia osobitného predpisu⁴⁾.

Poznámka pod čiarou k odkazu číslo 4 znie: „4) § 26- §28 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine.“

§ 28

Životný partner, ktorý prijal priezvisko druhého životného partnera, môže do jedného mesiaca po právoplatnosti rozhodnutia o zrušení životného partnerstva oznámiť matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Čl. II

Zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 131/1982 Zb., zákona č. 94/1988 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 87/1990 Zb., zákona č. 105/1990 Zb., zákona č. 116/1990 Zb., zákona č. 87/1991 Zb., zákona č. 509/1991 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z.z., zákona č. 153/1997 Z.z., zákona č. 211/1997 Z.z.,

zákona č. 252/1999 Z.z., zákona č. 218/2000 Z.z. a zákona č. 261/2001 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 15 sa za slovo „manželovi“ vkladajú slová „alebo životnému partnerovi“.
2. V § 116 sa za slovo „manžel“ vkladajú slová „alebo životný partner“.
3. V § 136 odsek 2 druhá veta znie:
„Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť medzi manželmi alebo medzi životnými partnermi.“
4. Nadpis nad § 143 znie:
„Bezpodielové spoluvlastníctvo

§ 143

V bezpodielovom spoluvlastníctve je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov alebo niektorý zo životných partnerov za trvania manželstva alebo životného partnerstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov alebo len jedného zo životných partnerov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov alebo jednému zo životných partnerov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo pred uzavretím životného partnerstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.³⁾

Poznámka pod čiarou k odkazu č.3 znie: 3) Napr.: zákon 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách, zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku.

5. § 143a znie:

„143a

(1) Manželia alebo životní partneri môžu dohodou rozšíriť alebo zúžiť zákonom určený rozsah bezpodielového spoluvlastníctva. Obdobne sa môžu dohodnúť aj o správe spoločného majetku.

(2) Manželia a životní partneri sa môžu dohodnúť, že vyhradia vznik bezpodielového spoluvlastníctva ku dňu zániku manželstva alebo životného partnerstva.

(3) Dohoda podľa odsekov 1 a 2 vyžaduje formu notárskej zápisnice. Manželia alebo životní partneri sa môžu voči inej osobe na túto dohodu odvolať len vtedy, ak jej je táto dohoda známa.“

6. V § 144 sa za slovo „manželia“ vkladajú slová „alebo životní partneri“.

7. § 145 znie:

„§ 145

- (1) Bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov alebo

každý zo životných partnerov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov alebo oboch životných partnerov; inak je právny úkon neplatný.“

(2) Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia alebo obaja životní partneri spoločne a nerozdielne.“

8. V § 146 sa za slovo „manželmi“ vkladajú slová „alebo medzi životnými partnermi“.

9. § 147 znie:

„§ 147

(1) Pohľadávka veriteľa len jedného z manželov alebo len jedného zo životných partnerov, ktorá vznikla za trvania manželstva alebo životného partnerstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva.

(2) To neplatí, ak ide o pohľadávku veriteľa len jedného z manželov alebo len jedného zo životných partnerov, ktorí sa dohodli podľa ustanovení § 143a, pokiaľ táto pohľadávka vznikla pri používaní majetku, ktorý nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva.“

10. § 148 znie:

„§ 148

(1) Zánikom manželstva alebo životného partnerstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo.

(2) Zo závažných dôvodov, najmä ak by ďalšie trvanie bezpodielového spoluvlastníctva odporovalo dobrým mravom, môže súd na návrh niektorého z manželov alebo niektorého zo životných partnerov toto spoluvlastníctvo zrušiť i za trvania manželstva alebo životného partnerstva.“

11. § 148a znie:

„148a

(1) Na použitie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve potrebuje podnikateľ pri začatí podnikania súhlas druhého manžela alebo životného partnera. Na ďalšie právne úkony súvisiace s podnikaním už súhlas druhého manžela alebo životného partnera nepotrebuje.

(2) Súd na návrh zruší bezpodielové spoluvlastníctvo v prípade, že jeden z manželov alebo jeden zo životných partnerov získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Návrh môže podať ten z manželov alebo ten zo životných partnerov, ktorý nezískal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Pokiaľ toto oprávnenie majú obaja manželia alebo obaja životní partneri, môže návrh podať ktorýkoľvek z nich.

(3) Ak podnikateľskú činnosť po zrušení bezpodielového spoluvlastníctva vykonáva podnikateľ spoločne alebo s pomocou manžela alebo životného partnera, ktorý nie je podnikateľom, rozdelia sa medzi nich príjmy z podnikania v pomere určenom písomnou zmluvou; ak taká zmluva nebola uzavretá, rozdelia sa príjmy rovným dielom.“

12. § 149 znie:

„§ 149

(1) Ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

(2) Ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia alebo životní partneri povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali.

(3) Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov alebo niektorého zo životných partnerov súd.

(4) Ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia alebo životní partneri vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastník používa. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov alebo životných partnerov spoločné.“

13. V § 149a sa za slovo „manželmi“ vkladajú slová „alebo životnými partnermi“.

14. § 150 znie:

„ 150

Pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov alebo oboch životných partnerov sú rovnaké. Každý z manželov alebo každý zo životných partnerov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov alebo každý zo životných partnerov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenie treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.“

15. § 151 znie:

„ 151

Ak za trvania manželstva alebo životného partnerstva bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo, môže sa obnoviť len rozhodnutím súdu vydaným na návrh jedného z manželov alebo jedného zo životných partnerov.“

16. V § 469 sa za slovo „manželovi“ vkladajú slová „ , životnému partnerovi“.

17. V § 473 sa za slovo „manžel“ vkladajú slová „alebo životný partner“.

18. V § 474 odsek 1 sa za slovo „manžel“ vkladajú slová „alebo životný partner“.

19. V § 474 odsek 2 sa za slovo „manžel“ vkladajú slová „alebo životný partner“.

20. V § 475 odsek 1 sa za slovo „manžel“ vkladajú slová „alebo životný partner“.

21. § 700 odsek 3 znie:

„(3) Pri družstevnom byte môže spoločný nájom vzniknúť medzi manželmi alebo medzi životnými partnermi.“

22. Nadpis nad § 703 znie:

„Spoločný nájom bytu manželmi alebo životnými partnermi

(1) Ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich, alebo za trvania životného partnerstva životní partneri alebo jeden z nich stanú nájomcami bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželmi alebo spoločný nájom bytu životnými partnermi.

(2) Ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva alebo len jednému zo životných partnerov za trvania životného partnerstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájomom bytu manželmi alebo so spoločným nájomom bytu životnými partnermi aj spoločné členstvo manželov alebo spoločné členstvo životných partnerov v družstve; z tohoto členstva sú obaja manželia alebo obaja životní partneri oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak manželia alebo životní partneri spolu trvale nežijú.“

23. § 704 znie:

„§ 704

(1) Ak sa niektorý z manželov alebo niektorý zo životných partnerov stal nájomcom bytu pred uzavretím manželstva alebo pred uzavretím životného partnerstva, vznikne obom manželom alebo obom životným partnerom spoločný nájom bytu uzavretím manželstva alebo uzavretím životného partnerstva.

(2) To isté platí, ak vzniklo pred uzavretím manželstva niektorému z manželov alebo pred uzavretím životného partnerstva niektorému zo životných partnerov právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu.“

24. § 705 znie:

„§ 705

(1) Ak sa rozvedení manželia alebo životní partneri po zrušení životného partnerstva nedohodnú o nájme bytu, súd na návrh jedného z nich rozhodne, že sa zrušuje právo spoločného nájmu bytu. Súčasne určí, ktorý z manželov alebo ktorý zo životných partnerov bude byť ďalej užívať ako nájomca.

(2) Ak nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu jeden z rozvedených manželov pred uzavretím manželstva alebo jeden zo životných partnerov pred uzavretím životného partnerstva, zanikne právo spoločného nájmu bytu rozvodom alebo zrušením životného partnerstva; právo užívať byt zostane tomu z manželov alebo tomu zo životných partnerov, ktorý nadobudol právo na nájom bytu pred uzavretím manželstva alebo pred uzavretím životného partnerstva. V ostatných prípadoch spoločného nájmu družstevného

bytu rozhodne súd, ak sa rozvedení manželia alebo životní partneri po zrušení životného partnerstva nedohodnú, na návrh jedného z nich o zrušení tohto práva, ako aj o tom, kto z nich bude ako člen družstva ďalej nájomcom bytu; tým zanikne aj spoločné členstvo rozvedených manželov alebo životných partnerov po zrušení životného partnerstva v družstve.

(3) Pri rozhodovaní o ďalšom nájme bytu vezme súd zreteľ na záujmy maloletých detí a stanovisko prenajímateľa.“

25. V § 706 odsek 1 sa za slovo „manželov“ vkladajú slová „alebo životných partnerov“.

26. V § 706 odsek 3 sa za slovo „manželov“ vkladajú slová „alebo životných partnerov“.

27. § 707 znie:

„§ 707

(1) Ak zomrie jeden z manželov alebo jeden zo životných partnerov, ktorí boli spoločnými nájomcami bytu, stane sa jediným nájomcom pozostalý manžel alebo pozostalý životný partner.

(3) Ak ide o družstevný byt, zanikne smrťou jedného z manželov alebo jedného zo životných partnerov spoločný nájom bytu manželmi alebo spoločný nájom bytu životnými partnermi. Ak sa právo na družstevný byt nadobudlo za trvania manželstva alebo za trvania životného partnerstva, zostáva členom družstva pozostalý manžel alebo pozostalý životný partner a jemu patrí členský podiel; na to prihliadne súd v konaní o dedičstve. Ak zomrel manžel alebo životný partner, ktorý nadobudol právo na družstevný byt pred uzavretím manželstva alebo pred uzavretím životného partnerstva, prechádza jeho smrťou členstvo v družstve a nájom družstevného bytu na toho dediča, ktorému pripadol členský podiel. Ak ide o viac predmetov nájmu, môže členstvo poručiteľa prejsť na viacerých dedičov.

(3) Ak zomrie jeden zo spoločných nájomcov, prechádza jeho právo na ostatných spoločných nájomcov.“

28. V § 711 odsek 1 písmeno a) sa za slovo „manžela“ vkladajú slová „alebo pre životného partnera“.

29. V § 712a odsek 7 znie:

„(6) Ak ide o prípady podľa § 705 ods.2 prvej vety, stačí rozvedenému manželovi alebo životnému partnerovi po zrušení životného partnerstva, ktorý je povinný byt vypratať, poskytnúť náhradné ubytovanie; súd však z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže rozhodnúť, že rozvedený manžel alebo životný partner po zrušení životného partnerstva má právo na náhradný byt.“

30. V § 712a odsek 8 znie:

„(8) Ak ide o prípady podľa § 705 ods. 1 a 2 druhej vety môže súd, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, rozhodnúť, že rozvedený manžel alebo životný partner po zrušení životného partnerstva má právo len na náhradné ubytovanie alebo na prístrešie.“

31. V § 713 odsek 1 znie:

„(1) Ak služobný byt po smrti nájomcu, po rozvoje jeho manželstva alebo po zrušení

jeho životného partnerstva užívajú ďalej manžel, životný partner, prípadne osoby uvedené v § 706 ods.1, nie sú povinné sa z bytu vystaňovať, dokiaľ im nie je zabezpečený primeraný náhradný byt, ak nestačí podľa osobitného zákona poskytnutie náhradného ubytovania. To platí aj v prípade, ak nájomca služobného bytu opustí trvale spoločnú domácnosť.“

32. V § 817 odsek 2 sa za slová „manžel poisteného“ vkladajú slová „alebo životný partner poisteného“.

Čl. III

Zákon č. 94/1963 Zb. o rodine v znení zákona č. 132/1982 Zb. a zákona č.234/1992 Zb. a zákona NR SR č. 195/1998 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Za § 11 sa vkladá § 11a, ktorý znie:

„11 a

(1) Manželstvo sa nemôže uzavrieť s mužom alebo ženou, ktorí žijú v uzavretom životnom partnerstve; neplatnosť manželstva vysloví súd i bez návrhu.

(2) K výroku o neplatnosti nedôjde a takéto manželstvo sa stane platným, len čo skoršie životné partnerstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné.“

2. V § 33 odsek 2 sa za slovo „manžel“ vkladajú slová „alebo životný partner“.

3. V § 71 sa doterajší text označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Osvojenec, ktorého osvojiteľ je životným partnerom jedného z rodičov, si ponechá svoje pôvodné priezvisko, pokiaľ nedôjde k žiadosti o zmenu priezviska podľa osobitného predpisu⁵.“

Poznámka pod čiarou k odkazu č.5 znie: „5) § 6 ods.1 zákona NR SR č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku.“

4. V § 72 odsek 2 sa za slovo „manželom“ vkladajú slová „alebo životným partnerom“.

Čl. IV

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.151/1995 Z.z., zákona č. 158/1998 Z.z., zákona č.173/1999 Z.z. a zákona č. 252/1999 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 odsek 2 sa na konci pripájajú slová „alebo životných partnerov“.

2. V § 18a sa za slovo „manžela“ vkladajú slová „životného partnera“.

Čl.V

Zákon č. 97/1963 zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 234/1992 Zb., zákona č. 264/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 48/1996 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Nadpis nad § 19 znie:

„Rodinné právo
Vzťahy medzi manželmi a vzťahy medzi životnými partnermi

Spôsobilosť osoby uzavrieť manželstvo alebo životné partnerstvo, ako aj podmienky pre jeho platnosť sa spravujú právom štátu, ktorého je táto osoba príslušníkom.“

2. § 20 znie:

„§ 20

Forma uzavretia manželstva alebo životného partnerstva sa spravuje právom miesta, kde sa manželstvo alebo životné partnerstvo uzaviera.“

3. § 21 znie:

„§ 21

(1) Osobné a majetkové vzťahy manželov alebo životných partnerov sa spravujú právom štátu, ktorého sú príslušníkmi. Ak sú manželia alebo životní partneri príslušníkmi rôznych štátov, spravujú sa tieto vzťahy právom slovenským.

(2) Dojednaná úprava manželského majetkového práva alebo majetkového práva životných partnerov sa posudzuje podľa právneho poriadku, ktorý bol pre majetkové vzťahy manželov alebo životných partnerov rozhodujúci v čase, keď k úprave došlo.“

4. § 22 znie:

„§ 22

(1) Zrušenie manželstva rozvodom alebo zrušenie životného partnerstva sa spravuje právnym poriadkom štátu, občanmi ktorého sú manželia alebo životní partneri v čase začatia konania. Ak sú manželia alebo životní partneri príslušníkmi rôznych štátov, spravuje sa zrušenie manželstva rozvodom alebo zrušenie životného partnerstva právnym poriadkom slovenským.

(2) Ak by bolo potrebné podľa odseku 1 použiť cudzí právny poriadok, ktorý by zrušenie manželstva rozvodom alebo zrušenie životného partnerstva nedovoľoval alebo len za okolností mimoriadne obťažných, avšak manželia alebo aspoň jeden z nich alebo životní partneri alebo aspoň jeden z nich žije v Slovenskej republike dlhší čas, použije sa slovenské právo.

(3) Tieto ustanovenia sa použijú i pri vyhlásení manželstva alebo životného partnerstva za neplatné alebo pri zistení, či tu manželstvo alebo životné partnerstvo je alebo nie je.“

5. § 38 sa dopĺňa odsekmi 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Vo veciach životného partnerstva (konanie o zrušenie životného partnerstva, o neplatnosť životného partnerstva a o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je) je právomoc slovenských súdov daná, ak aspoň jeden zo životných partnerov je slovenským občanom.

(4) Ak žiadny zo životných partnerov nie je slovenským občanom, právomoc súdu je daná:

- a) ak má aspoň jeden zo životných partnerov tu pobyt a ak sa môže rozhodnutie súdu uznať v domovských štátoch oboch životných partnerov, alebo
- b) ak aspoň jeden zo životných partnerov má v Slovenskej republike pobyt dlhší čas, alebo
- c) ak ide o neplatnosť životného partnerstva, ktoré sa má podľa slovenského práva vysloviť i bez návrhu, pokiaľ životní partneri tu žijú.“

6. § 39 sa dopĺňa novým odsekom 5, ktorý znie:

„(5) V rozhodnutí, ktorým sa zrušuje životné partnerstvo, upraví súd práva a povinnosti osvojiteľa k maloletému cudzincovi žijúcemu na území Slovenskej republiky, pokiaľ počas životného partnerstva došlo k osvojeniu dieťaťa jedného zo životných partnerov druhým partnerom a pokiaľ sa maloletý bude zdržiavať na tunajšom území a orgány jeho domovského štátu neurobia iné opatrenie.“

7. V § 67 odsek 1 prvá veta sa za slová „vo veciach manželských“ vkladá čiarka a slová „vo veciach životného partnerstva“.

ČI.VI

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení zákona č. 36/1967 Zb., zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 49/1973 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 133/1982 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 328/1991 Zb., zákona č. 519/1991 Zb., zákona č. 263/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 5/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 190/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 22/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z.z., nálezu Ústavného súdu SR č. 281/1996 Z.z., zákona NR SR č. 211/1997 Z.z., nálezu Ústavného súdu SR č. 359/1997 Z.z., zákona NR SR č. 124/1998 Z.z., zákona NR SR č. 144/1998 Z.z., zákona NR SR č. 169/1998 Z.z., zákona NR SR 187/1998 Z.z., zákona NR SR č. 225/1998 Z.z., zákona NR SR č. 233/1998 Z.z., zákona NR SR č. 235/1998 Z.z., nálezu Ústavného súdu SR č. 318/1999 Z.z., zákona NR SR č. 331/1998 Z.z., zákona NR SR č. 46/1999 Z.z., nálezu Ústavného súdu SR 66/1999 Z.z., nálezu Ústavného súdu SR č. 166/1999 Z.z., nálezu Ústavného súdu SR č. 185/1999 Z.z. a zákona NR SR č. 223/1999 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 80 písmeno a) znie:

„a) o osobnom stave (o rozvoде, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o zrušení životného partnerstva, o neplatnosti životného partnerstva, o určení, či tu životné partnerstvo je alebo nie je, o určení otcovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho),“

2. V § 88 odsek 1 sa za písmeno a) vkladá nové písmeno b), ktoré znie:

„b) v ktorého obvode mali životní partneri posledné spoločné bydlisko v Slovenskej republike, ak ide o zrušenie životného partnerstva, neplatnosť životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je, ak býva v obvode tohto súdu aspoň jeden zo životných partnerov; ak nie je takýto súd, je príslušný všeobecný súd odporcu, a ak nie je ani taký súd, všeobecný súd navrhovateľa,“

Doterajšie písmená b, c, d, e, f, g, h, ch, i, j, k, l, m, n, o sa označujú ako písmená c, d, e, f, g, h, ch, i, j, k, l, m, n, o, p.

3. V § 88 písmeno c) znie:

„c) ktorý rozhodoval o rozvoде alebo zrušení životného partnerstva, ak ide o vyporiadanie manželov po rozvoде alebo životných partnerov po zrušení životného partnerstva ohľadne ich bezpodielového spoluvlastníctva alebo iného majetku alebo o zrušenie spoločného nájmu bytu,“

4. V § 88 písmeno k) sa na konci vypúšťa slovo „manželov“.

5. § 93 odsek 1 znie:

„(1) Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, o neplatnosť manželstva, o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je alebo o konania o zrušenie životného partnerstva, o neplatnosť životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je.“

6. § 94 odsek 1 sa na konci pripája nová veta, ktorá znie:

„Rovnako, ak ide o konanie o neplatnosť životného partnerstva, sú účastníkmi len životní partneri.“

7. § 96 odsek 3 znie:

„(3) Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva, o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, alebo o späťvzatie návrhu na zrušenie životného partnerstva, neplatnosť životného partnerstva alebo určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je.“

8. V § 100 odsek 2 sa pripája druhá veta, ktorá znie:

„Rovnako súd postupuje aj v prípade konania o zrušenie životného partnerstva.“

9. V § 107 odsek 2 sa pripája druhá veta, ktorá znie:

„Rovnako súd postupuje aj v prípade, ak zomrie životný partner pred právoplatným skončením konania o zrušenie životného partnerstva, o neplatnosť životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je, pokiaľ osobitný predpis^{33b)} nedovoľuje, aby sa v konaní pokračovalo.“

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 33b) znie: „33b) § 15 Zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

10. V § 110 druhá veta znie:

„Ak ide o konanie o rozvod alebo o zrušenie životného partnerstva, preruší súd v týchto prípadoch konanie vždy.“

11. V § 111 odsek 3 veta za bodkočiarkou znie:

„s výnimkou konania o rozvod alebo konania o zrušenie životného partnerstva môže súd na návrh pokračovať v konaní i pred uplynutím tejto lehoty, ak sú pre to závažné dôvody.“

12. V § 113 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Ak počas trvania životného partnerstva osvojil jeden zo životných partnerov dieťa druhého partnera, s konaním o zrušenie životného partnerstva je spojené konanie o úprave pomerov tohto osvojiteľa k maloletému dieťaťu.“

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

13. V § 120 odsek 2 sa pred slovami „o určenie a zapretie otcovstva“ vkladajú slová „o povolenie uzavrieť životné partnerstvo“,

14. V § 144 prvá veta znie:

„Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie ja ako aj náhradu trov konania o zrušenie alebo neplatnosť životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je.“

15. Nadpis nad § 194 znie:

„Konanie o povolenie uzavrieť manželstvo alebo životné partnerstvo

§ 194

(1) O povolení uzavrieť manželstvo alebo životné partnerstvo rozhoduje súd na návrh, na ktorý je oprávnený ten, kto hodlá uzavrieť manželstvo alebo životné partnerstvo.

(2) Ten, kto hodlá uzavrieť manželstvo alebo životné partnerstvo, a jeho zákonní zástupcovia sú účastníkmi konania. Pred rozhodnutím treba vyslúchnuť toho, kto hodlá uzavrieť manželstvo alebo životné partnerstvo, v neprítomnosti iných osôb o tom, či skutočne chce vstúpiť do manželstva alebo životného partnerstva, a vyslúchnuť i toho, s kým sa má manželstvo alebo životné partnerstvo uzavrieť.

(3) Rozsudok, ktorým sa povoľuje uzavrieť manželstvo alebo životné partnerstvo, musí obsahovať i presné označenie toho, s kým sa má manželstvo alebo životné partnerstvo uzavrieť.“

16. V § 204 odsek 3 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie:

„Rovnako odpustenie zmeškania lehoty na odvolanie nie je prípustné, ak ide o odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že sa životné partnerstvo zrušuje, že je neplatné alebo že nie je.“

17. V § 229 sa vkladá nové písmeno b), ktoré znie:

„b) ktorými sa vyslovilo, že sa životné partnerstvo zrušuje, že je neplatné alebo že tu nie je,“

Doterajšie písmeno b) sa označuje ako písmeno c).

18. V § 238 odsek 4 sa na konci pripája táto veta:

„Rovnako dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia.“

19. V § 255 odsek 2 znie:

„(2) Ak sú nariadeným výkonom rozhodnutia postihnuté veci v bezpodielovom spoluvlastníctve, je účastníkom konania, pokiaľ ide o tieto veci, i manžel alebo životný partner povinného.“

20. V § 325 odsek 2 sa za slovo „manželovi“ vkladajú slová „alebo životnému partnerovi povinného“.

Čl. VII

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 89/1997 Z.z. o rozsahu zrážok zo mzdy povinného pri nútenom výkone rozhodnutia sa mení a dopĺňa takto:

V § 1 odsek 2 znie:

„(2) Suma 600 Sk sa započítava na manžela alebo životného partnera, aj keď má samostatný príjem.“

Čl. VIII

Zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zákona č. 471/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 91/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 122/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 190/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 292/1996 Z.z., zákona č. 12/1998 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 92/1998 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 197/1999 Z.z., zákona č. 281/1999 Z.z. a zákona č. 238/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 14 odsek 1 písmeno k) znie:

„zaniká úpadcovo bezpodielové spoluvlastníctvo a do podstaty patrí tá jeho časť, s ktorou úpadca podnikal;“

2. § 26 vrátane nadpisu znie:

„26

Bezpodielové spoluvlastníctvo

(1) Ak došlo vyhlásením konkurzu k zániku bezpodielového spoluvlastníctva alebo ak sa pri vyhlásení konkurzu už predtým zaniknuté úpadcovo bezpodielové spoluvlastníctvo nevyporiadalo, treba vykonať jeho vyporiadanie.

(2) Správca je oprávnený vykonať vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva zaniknutého vyhlásením konkurzu namiesto úpadcu, včítane podania návrhu na vyporiadanie tohto bezpodielového spoluvlastníctva súdom. Dohodou o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva je správca oprávnený uzavrieť len vo forme zmluvy schváleného súdom.

- (3) Ak k zániku bezpodielového spoluvlastníctva došlo pred vyhlásením konkurzu:
- dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva uzavreté v posledných šiestich mesiacoch pred vyhlásením konkurzu sú neplatné;
  - ak sa už začalo konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré sa dosiaľ právoplatne neskončilo, vstupuje správca do konania namiesto úpadcu dňom vyhlásenia konkurzu;
  - ak sa ešte nezačalo konanie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, je správca povinný bez meškania podať návrh na toto vyporiadanie namiesto úpadcu;
  - na účinnosť dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva je potrebné schválenie súdom.

3. V § 36 odsek 1 písmeno c sa vypúšťa slovo „manželov“.

4. V § 46 odsek 2 tretia veta sa vypúšťa slovo „manželov“.

5. § 47 odsek 1 písmeno e) znie:

„e) vecí, ktoré sú v jeho výlučnom vlastníctve, a vecí, ktoré patria do bezpodielového spoluvlastníctva, ak bezpodielové spoluvlastníctvo nie je vyporiadané;“

6. § 55 vrátane nadpisu znie:

„55

Bezpodielové spoluvlastníctvo

(1) Bezpodielový spoluvlastník preberá podpisom návrhu na vyrovnanie záväzkov strpieť, aby sa na účely použil všetok majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve; tento záväzok trvá, aj keď po podaní návrhu na vyrovnanie došlo k zániku alebo zrušeniu bezpodielového spoluvlastníctva. Smrťou podpísaného bezpodielového spoluvlastníka tento záväzok zaniká.

(2) Za nevyporiadané sa považuje aj to bezpodielové spoluvlastníctvo, ktoré bolo vyporiadané dohodou medzi oboma spoluvlastníkmi v posledných šiestich mesiacoch pred podaním návrhu.

(3) Súdne konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré neskončilo pred podaním návrhu na vyrovnanie, môže byť po podaní návrhu na vyrovnanie skončené len rozhodnutím súdu. Od podania návrhu na vyrovnanie do skončenia alebo zastavenia konania neplynú lehoty podľa osobitného predpisu.⁵⁾

Poznámka pod čiarou k odkazu č.5 znie: „5) § 149 ods.4 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.“

Čl. IX

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z.z. o matrikách v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.222/1996 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 znie:

„§ 2

(1) Matrika je štátna evidencia o osobnom stave fyzických osôb, ktoré sa narodili, uzavreli manželstvo, uzavreli životné partnerstvo alebo zomreli na území Slovenskej republiky, a štátnych občanov Slovenskej republiky, ktorí sa narodili, uzavreli manželstvo, uzavreli životné partnerstvo alebo zomreli v cudzine.

(2) Do matriky sa zapisujú údaje o narodení, uzavretí manželstva, uzavretí životného partnerstva a úmrtí a údaje o iných skutočnostiach rozhodujúcich pre zistenie alebo overenie osobného stavu, najmä údaje o osvojení, určení otcovstva, o rozvoде manželstva, o zrušení životného partnerstva (ďalej len „matričné udalosti“), ak tento zákon neustanovuje inak (§ 21 a 23 ods.a). Predmetom zápisu do nej sú matričné udalosti, ktoré nastali na území Slovenskej republiky a v cudzine, ak ide o štátneho občana Slovenskej republiky¹⁾.

(3) Matriku tvorí kniha narodení, kniha manželstiev, kniha životných partnerstiev a kniha úmrtí.

Poznámka pod čiarou k odkazu č.1 znie: „1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č.40/1993 Z.z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky. Zákon č.88/1990 Zb., ktorým sa menia a dopĺňajú predpisy o nadobúdaní a strácaní československého štátneho občianstva“.

2. V § 3 odsek 2) sa za slová „sobášny list“ vkladajú slová „list životného partnerstva“.

3. V § 4 sa v poslednej vete za slovo „manželstiev“ vkladajú slová „knihu životných partnerstiev“.

4. V § 5 odsek 2) sa za slovo „manželstiev“ vkladajú slová „knihu životných partnerstiev“.

5. V § 5 odsek 3) sa za slovo „manželstiev“ vkladajú slová „knihy životných partnerstiev“.

6. § 11 znie:

„§ 11

Na zápis uzavretia manželstva alebo životného partnerstva je príslušný matričný úrad, v ktorého obvode sa uzavrelo manželstvo³⁾ alebo životné partnerstvo^{3a)}.

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 3 znie: § 3 a4 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.

Poznámka pod čiarou k odkazu č.3a znie: „ § 2 zákona NR SR o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

7. Za § 14 sa vkladá § 14a, ktorý znie:

§ 14a

Do knihy životných partnerstiev sa zapisuje:

- a) deň, mesiac a rok uzavretia životného partnerstva, a ak sa životné partnerstvo uzavrelo mimo sídla matričného úradu, miesto uzavretia životného partnerstva,
- b) meno⁶⁾, priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, rodné číslo a osobný stav osôb, ktoré uzavreli životné partnerstvo (ďalej len „životní partneri“),
- c) meno⁶⁾, priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia rodičov životných partnerov,
- d) dohoda životných partnerov o priezvisku; dohodnuté priezvisko sa uvedie v príslušnom mužskom alebo ženskom tvare
- e) štátne občianstvo životných partnerov,
- f) mená, priezviská a rodné čísla svedkov,
- g) deň, mesiac a rok zápisu.

Poznámka pod čiarou k odkazu č.6 znie:

„6) § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993Z.z.“

8. V § 16 sa za písmeno b) vkladá nové písmeno c), ktoré znie:

„c) ak o to požiada fyzická osoba pri zápise uzavretia životného partnerstva do knihy životných partnerstiev podľa § 14a,“.

Doterajšie písmeno c) sa označuje ako písmeno d).

9. V § 18 odsek 2) sa za slovo „manžel“ vkladá čiarka a slová „ životný partner“.

10. V § 19 sa za odsek 2) vkladá nový odsek 3), ktorý znie:

„3) Úradný výpis z knihy životných partnerstiev (ďalej len „list životného partnerstva“) obsahuje:

- a) názov dokladu a označenie matričného úradu, ktorý vyhotovuje doklad,
- b) deň, mesiac, rok a miesto uzavretia životného partnerstva,
- c) meno⁶⁾, priezvisko, prípadne rodné priezvisko životných partnerov a ich rodné čísla,
- d) deň, mesiac, rok, miesto narodenia životných partnerov,
- e) meno⁶⁾, priezvisko, prípadne rodné priezvisko rodičov životných partnerov,
- f) dohodu životných partnerov o priezvisku,
- g) deň, mesiac a rok vyhotovenia listu životného partnerstva, podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky matričného úradu.“

Doterajšie odseky 3, 4, 5, 6, 7 a 8 sa označujú ako odseky 4, 5, 6, 7, 8 a 9.

11. V § 19 odsek 6 sa slová „alebo v sobášnom liste ženy“ nahrádzajú slovami „v sobášnom liste alebo liste životného partnerstva ženy“.

12. § 22 odsek 1 znie:

„1) O narodení, uzavretí manželstva alebo uzavretí životného partnerstva cudzinca na území Slovenskej republiky sa súčasne so zápisom do matriky vyhotoví na účely výmeny matrik rodný list, sobášny list alebo list životného partnerstva, ak ide o príslušníka štátu, s ktorým sa na základe medzinárodnej dohody alebo zásady vzájomnosti vykonáva výmena úradných výpisov.“

13. V § 23 odsek 1 sa za slová „uzavretie manželstva“ vkladá čiarka a slová „uzavretie životného partnerstva“.

14. § 23 odsek 3 znie:

„3) Zápis sa vykoná na základe rodného listu, sobášneho listu, listu životného partnerstva alebo úmrtného listu vydaného cudzím štátom, dokladu o štátnom občianstve Slovenskej republiky, zápisu o narodení, uzavretí manželstva, uzavretí životného partnerstva alebo úmrtí spísaného zastupiteľským úradom alebo matričným úradom, alebo na základe inej listiny, alebo iného obdobného dôkazu matričnej udalosti. Týmto spôsobom nemožno nahradiť právoplatné rozhodnutie súdu o vyhlásení za mŕtveho.“

15. V § 23 odsek 5 sa za slová „uzavretie manželstva“ vkladá čiarka a slová „uzavretie životného partnerstva“.

16. Nadpis nad § 27 znie: „Postup pred uzavretím manželstva a životného partnerstva“.

17. V § 27 odsek 1) sa za písmeno d) vkladá nové písmeno e), ktoré znie:

„e) úmrtný list zomretého životného partnera, prípadne aj list zaniknutého životného partnerstva, alebo právoplatný rozsudok o zrušení životného partnerstva, ak ide o osobu, ktorej životné partnerstvo bolo zrušené, alebo právoplatné rozhodnutie o vyhlásení životného partnerstva za neplatné,“

Doterajšie písmeno e) sa označuje ako písmeno f).

18. Za § 27 sa vkladá § 27a, ktorý znie:

„ § 27a

(1) Štátny občan Slovenskej republiky pred uzavretím životného partnerstva predloží matričnému úradu príslušnému podľa miesta uzavretia životného partnerstva tieto doklady:

- a) rodný list,
  - b) doklad o štátnom občianstve,
  - c) potvrdenie o pobyte,
  - d) úmrtný list zomretého manžela, prípadne aj sobášny list zaniknutého manželstva, ak ide o vdovca alebo vdovu, alebo právoplatný rozsudok o rozvoze manželstva, ak ide o rozvedeného alebo rozvedenú alebo, alebo právoplatný rozsudok o vyhlásení manželstva za neplatné,
  - e) úmrtný list zomretého životného partnerstva, prípadne aj list zaniknutého životného partnerstva, alebo právoplatný rozsudok o zrušení životného partnerstva, ak ide o osobu, ktorej životné partnerstvo bolo zrušené, alebo právoplatný rozsudok o vyhlásení životného partnerstva za neplatné,
  - f) doklad o rodnom čísle,¹⁵⁾
- ak potrebné údaje neobsahuje občiansky preukaz.

(2) Štátny občan Slovenskej republiky s trvalým pobytom v cudzine predkladá doklady uvedené v odseku 1 písm. c) a d) vydané príslušným úradom cudzieho štátu.

(3) O uzavretí životného partnerstva sa vyhotoví zápisnica. Zápisnica o uzavretí životného partnerstva musí obsahovať mená, priezviská a podpisy osôb uzatvárajúcich životné partnerstvo, ich rodné čísla, mená, priezviská a podpisy svedkov, ich rodné čísla, dátum a miesto uzavretia životného partnerstva, meno, priezvisko a podpis osoby vykonávajúcej obrad uzavretia životného partnerstva a odtlačok úradnej pečiatky orgánu, pred ktorým sa životné partnerstvo uzavrelo.“

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 15 znie: „15) Vyhláška Federálneho štatistického úradu č. 55/1976 Zb. o rodnom čísle.“

19. Za § 28 sa vkladá § 28a, ktorý znie:

„28a

(1) Cudzinec pred uzavretím životného partnerstva v Slovenskej republike je povinný predložiť matričnému úradu najmenej 14 dní pred uzavretím životného partnerstva tieto doklady:

- a) rodný list,
- b) doklad o spôsobilosti na uzavretie životného partnerstva,
- c) doklad o štátnom občianstve,
- d) doklad o pobyte,
- e) potvrdenie o osobnom stave,
- f) úmrtný list zomretého manžela, prípadne aj sobášny list zaniknutého manželstva, ak ide o ovdoveného cudzinca,
- g) úmrtný list zomretého životného partnera, prípadne aj list zaniknutého životného partnerstva,
- h) právoplatný rozsudok o rozvode manželstva, ak je cudzinec, ktorý chce uzavrieť manželstvo, rozvedený,
- i) právoplatný rozsudok o zrušení životného partnerstva, ak ide o cudzinca, ktorého životné partnerstvo bolo zrušené,
- j) doklad, ktorým možno preukázať totožnosť.

(2) Ak je ustanovená povinnosť predložiť rozsudok o rozvode manželstva alebo zrušení životného partnerstva vydaný súdom cudzieho štátu, možno ho pokladať za verejnú listinu iba vtedy, ak je uznaný podľa osobitného zákona.¹⁶⁾

(3) Tým nie je dotknuté ustanovenie osobitného zákona o odpustení predloženia uvedených dokladov.^{17a)}

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 16 znie: „16) § 63 zákona č.97/19693 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom.“

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 17a znie: „17a) § 4 zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia.“

20. Za § 29 sa vkladá nový § 29a, ktorý znie:

„29a

(1) Osoba, ktorá chce uzavrieť životné partnerstvo prostredníctvom zástupcu, predloží

právoplatné rozhodnutie orgánu príslušného na povolenie uzavretia životného partnerstva zástupcom^{18a)} a písomné splnomocnenie pre zástupcu. Zástupcom môže byť iba osoba rovnakého pohlavia ako osoba, ktorú zastupuje.

- (2) Písomné splnomocnenie obsahuje
- a) meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum a miesto narodenia, trvalý pobyt osoby, ktorá chce uzavrieť životné partnerstvo a zástupcu,
  - b) vyhlásenie o priezvisku životných partnerov v mužskom alebo ženskom tvare,
  - c) vyhlásenie, že splnomocniteľovi nie sú známe okolnosti, ktoré by vylučovali uzavretie životného partnerstva, a že je mu známy zdravotný stav druhého partnera,
  - d) overený podpis osoby, ktorá chce uzavrieť životné partnerstvo prostredníctvom zástupcu.“

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 18a) § 6 zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia.“

21. V § 30 odsek 1) sa za slovo „manželstva“ vkladajú slová „ alebo životného partnerstva“.

22. V § 30 odsek 2) sa v prvej vete za slovo „manželstva“ vkladajú slová „alebo životného partnerstva“.

23. V § 30 odsek 3) sa za slovo „manželstva“ vkladajú slová „ alebo životného partnerstva“.

24. V § 37 odsek 3 sa v prvej vete za slová „uzavretie manželstva“ vkladá čiarka a slová „ uzavretia životného partnerstva“.

Čl. X

Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 302/1994 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky o matrikách sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 odsek 1 sa za slová „knihu manželstiev“ vkladá čiarka a slová „knihu životných partnerstiev“.

2. V § 3 odsek 1 sa v prvej vete za slová „uzavretí manželstva“ vkladá čiarka a slová „uzavretí životného partnerstva“.

3. V § 4 odsek 1 sa v prvej vete za slová „uzavretia manželstiev“ vkladá čiarka a slová „uzavretia životných partnerstiev“.

4. V § 12 odsek 1 sa za slová „uzavretiu manželstva“ vkladá čiarka a slová „uzavretiu životného partnerstva“.

5. V § 12 odsek 2 sa za slová „uzavretia manželstva“ vkladá čiarka a slová

„uzavretia životného partnerstva“.

6. § 12 odsek 4 znie:

„4) Rodičia osoby, ktorej narodenie, uzavretie manželstva alebo uzavretie životného partnerstva sa zapisuje, sa zapisujú priezviskom, ktoré majú v čase zápisu, a ak už uzavreli manželstvo alebo životné partnerstvo, aj rodným priezviskom.“

7. V § 17 odsek 2 sa za slová „uzavretie manželstva“ vkladá čiarka a slová „uzavretie životného partnerstva“.

8. V § 18 odsek 2 sa v prvej vete za slová „uzavretie manželstva“ vkladá čiarka a slová „uzavretie životného partnerstva“.

9. Za § 31 sa vkladá nová IV. časť, ktorá vrátane nadpisu znie:

„IV. ČASŤ
KNIHA ŽIVOTNÝCH PARTNERSTIEV
§ 31a
Postup pred uzavretím životného partnerstva

(1) Doklady potrebné na uzavretie životného partnerstva predkladajú osoby, ktoré chcú uzavrieť životné partnerstvo na príslušnom matričnom úrade podľa miesta uzavretia životného partnerstva. Ak by obstaranie niektorých dokladov bolo spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou, matričný úrad môže pripustiť ich nahradenie čestným vyhlásením osoby, ktorá chce životné partnerstvo uzavrieť.

(2) Ak ide o uzavretie životného partnerstva pred orgánom štátu, ktorý nie je príslušný podľa miesta trvalého pobytu jednej z osôb, ktoré chcú uzavrieť životné partnerstvo, matričný úrad príslušný podľa miesta trvalého pobytu jednej z osôb, ktoré chcú uzavrieť životné partnerstvo, prevezme doklady potrebné na uzavretie životného partnerstva a vyhotoví povolenie pred iným ako miestne príslušným orgánom štátu (delegácia uzavretia životného partnerstva).^{6a} Doklady a povolenie príslušný matričný úrad zasiela matričnému úradu, v ktorého obvode sa bude životné partnerstvo uzatvárať.

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 6a znie: „6a) § 2 odsek 3 zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia.“

§ 31b
Zápis do knihy životných partnerstiev

(1) V stĺpci 1 sa zapisuje poradové číslo, v stĺpci 2 deň, mesiac, rok a miesto uzavretia životného partnerstva. V stĺpci 3 sa zapisuje meno, priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, rodné číslo, rodinný stav a štátne občianstvo osôb, ktoré chcú uzavrieť životné partnerstvo, meno, priezvisko, rodné priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia ich rodičov.

(2) V stĺpci 4 sa zapisuje meno, priezvisko a rodné číslo svedkov; ak je svedkom cudzí štátny príslušník, namiesto rodného čísla sa zapíše dátum jeho narodenia.

(3) V stĺpci 5 sa zapisuje:

- a) dohoda osôb, ktoré uzavreli životné partnerstvo, o priezvisku, ktoré budú používať, v mužskom alebo ženskom tvare, prípadne bez koncovky slovenského prechýľovania,
- b) rozhodnutie o povolení na uzavretie životného partnerstva mimo územného obvodu miestne príslušného matričného úradu vydané miestne príslušným matričným úradom,
- c) rozhodnutie okresného úradu o povolení uzavrieť životné partnerstvo zástupcom,
- d) právoplatné rozhodnutie súdu o povolení uzavrieť životné partnerstvo osobe postihnutej duševnou poruchou,
- e) osvedčenie o právnej spôsobilosti na uzavretie životného partnerstva, ak ide o cudzinca.

(4) V stĺpci 6 sa zapisujú zmeny zapísaných skutočností a záznamy týkajúce sa trvania životného partnerstva, najmä právoplatné rozhodnutie súdu o zrušení, o neplatnosti životného partnerstva, prijatie predchádzajúceho priezviska, vyhlásenie za mŕtveho.

31c

(1) Ak životný partner, ktorý pri uzavretí životného partnerstva prijal priezvisko druhého životného partnera, do jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku o zrušení tohoto životného partnerstva oznámi matričnému úradu, v ktorom bolo životné partnerstvo zapísané, že opäť prijíma priezvisko, ktoré mal pred uzavretím životného partnerstva, vyznačí sa táto skutočnosť v stĺpci 6.

(2) O tom, že sa oznámenie o opätovnom prijatí predošlého priezviska vzalo na vedomie a poznamenalo v knihe životných partnerstiev, vydáva matričný úrad oznamovateľovi potvrdenie.“

Doterajšia IV. Časť, V. časť, VI. Časť a VII. Časť sa označujú ako V. časť, VI. Časť, VII. Časť a VIII. časť.

10. V § 38 odsek 1 sa za slová „uzavretie manželstva“ vkladá čiarka a slová „uzavretia životného partnerstva“.

11. V § 40 odsek 1 sa za slová „uzavretí manželstva“ vkladá čiarka a slová „uzavretí životného partnerstva“.

12. V § 40 odsek 3 sa za slová „o uzavretí manželstva“ vkladá čiarka a slová „o uzavretí životného partnerstva“.

13. V § 42 odsek 1 písmeno a) sa za slová „uzavierania manželstva“ vkladajú slová „alebo uzavierania životného partnerstva“.

14. V § 42 odsek 1 písmeno b) sa za slová „uzavierania manželstva“ vkladajú slová „alebo uzavierania životného partnerstva“.

Čl. XI

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z.z. o matrikách sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 odsek 1 sa v prvej vete za slová „uzavretím manželstva“ vkladajú slová „alebo uzavretím životného partnerstva“.

2. V § 5 odsek 2 sa za slovo „manželstva“ vkladá čiarka a slová „po zrušení životného partnerstva“.

3. V § 6 odsek 2 znie:

„(2) Ak majú manželia alebo životní partneri spoločné priezvisko, zmenu tohto priezviska možno povoliť len na základe spoločnej žiadosti oboch manželov alebo životných partnerov. Zmena priezviska sa vzťahuje aj na spoločné maloleté deti manželov.“

4. V § 7 sa za odsek 3 vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

„(4) Ustanovenia predchádzajúceho odseku sa rovnako vzťahujú aj na životného partnera, ktorý pri uzavretí životného partnerstva prijal priezvisko druhého životného partnera.“

5. V § 11 odsek 1 písmeno a znie:

„a) meno, priezvisko, dátum, miesto narodenia a rodné číslo žiadateľa a dátum a miesto uzavretia manželstva alebo životného partnerstva, ak ide o osobu vydatú, ženatú alebo o osobu, ktorá žije v uzavretom životnom partnerstve.“

6. V § 11 odsek 1 písmeno d sa za slovo „manžela“ vkladajú slová „alebo životného partnera“.

Čl. XII

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení zákona č. 70/1997 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 7 odsek 3 písmeno a) znie:

„a) ktorý uzavrel manželstvo alebo životné partnerstvo so štátnym občanom Slovenskej republiky, alebo“

2. § 7 odsek 4) znie:

„4) Manželia alebo životní partneri môžu žiadať o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky v spoločnej žiadosti. Žiadosť každého z manželov alebo životných partnerov sa posudzuje samostatne. Maloleté deti, ktoré ich rodič uviedol vo svojej žiadosti, nadobúdajú štátne občianstvo spolu s rodičom. Ak žiadateľ vo svojej žiadosti uvedie maloleté deti, na udelenie štátneho občianstva týmto deťom sa vyžaduje súhlas druhého rodiča. V ďalšom platia podmienky podľa § 4 ods. 5.“

3. V § 9 odsek 4 písmeno a) sa za slovo „manželstvo“ vkladajú slová „alebo životné partnerstvo“.

4. V § 9 odsek 1 písmeno b) znie:

„b) nadobudol štátne občianstvo udelením po uzavretím manželstva alebo životného partnerstva so štátnym občanom Slovenskej republiky, pokiaľ toto manželstvo zaniklo alebo bolo rozvedené alebo pokiaľ životné partnerstvo zaniklo alebo bolo zrušené, alebo“

5. V § 9 odsek 5 znie:

„(5) Manželia alebo životní partneri môžu žiadať o prepustenie zo štátneho zväzku Slovenskej republiky v spoločnej žiadosti. Žiadosť každého z manželov alebo zo životných partnerov sa posudzuje samostatne. V prípade maloletých detí, ktoré rodič uviedol vo svojej žiadosti o prepustenie zo štátneho zväzku Slovenskej republiky, štátne občianstvo detí sa stráca spolu so štátnym občianstvom rodičov. V ďalšom platia podmienky podľa § 4 ods.4.“

Čl. XIII

Zákon č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení zákona č. 369/1999 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 15 písmeno c) bod 1 znie:

„1. Osobné údaje manžela (manželky) alebo životného partnera (životnej partnerky):“

2. § 16 písmeno c) bod 1 znie:

„1. Osobné údaje manžela (manželky) alebo životného partnera (životnej partnerky):“

Čl. XIV

Zákon č. 381/1997 Z. z. o cestovných dokladoch sa mení a dopĺňa takto:

§ 14 odsek 3 písmeno g) znie:

„g) údaje o totožnosti manžela, manželky, životného partnera, životnej partnerky alebo rodičov detí mladších ako 18 rokov, ak ide o vydanie diplomatického pasu alebo služobného pasu manželke, manželovi, životnému partnerovi, životnej partnerke alebo deťom držiteľ a diplomatického pasu alebo služobného pasu podľa § 7 ods. 1 písm. k) a § 8 ods. 1 písm. g),

Čl. XV

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení zákona č. 70/1997 Z.z a zákona č. 69/2000 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 7 znie:

„§ 7

Cudzinec je oprávnený zdržiavať sa trvalo na území Slovenskej republiky na základe povolenia na trvalý pobyt. Povolenie možno udeliť na účely zlúčenia rodiny alebo životného partnerstva, ak manžel alebo životný partner cudzinca alebo jeho nezaopatrené dieťa mladšie ako 18 rokov sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky a majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky alebo ak je to odôvodnené zahraničnopolitickými záujmami Slovenskej republiky.“

Čl. XVI

Zákon č. 372/1990 Zb o priestupkoch v znení zákona č. 524/1990 Zb., zákona č. 295/1992 Zb., zákona č. 266/1992 Zb., zákona č. 511/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 265/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 160/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z.z., zákona č. 143/1998 Z.z., zákona č. 319/1998 Z.z., zákona č. 298/1999 Z.z., zákona č. 313/1999 Z.z., zákona č. 195/2000 Z.z. a zákona č. 211/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 68 ods. 4 znie:

„4) Blízkou osobou sa rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec, manžel alebo životný partner; iné osoby v rodinnom či obdobnom pomere sa považujú za osoby navzájom blízke, len ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, právom pociťovala druhá ako vlastnú ujmu.“

Čl. XVII

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 600/1992 Zb., zákona č. 231/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z.z., zákona č. 288/1997 Z.z., zákona č. 379/1997 Z.z., zákona č. 76/1998 Z.z., zákona č. 140/1998 Z.z., zákona č. 144/1998 Z.z., zákona č. 70/1998 Z.z., zákona č. 126/1998 Z.z., zákon č. 129/1998 Z.z., zákona č. 143/1998 Z.z., zákona č. 161/1998 Z.z., zákona č. 178/1998 Z.z., zákona č. 179/1998 Z.z., zákona č. 194/1998 Z.z., zákona č. 263/1999 Z.z., zákona č. 264/1999 Z.z., zákona č. 119/2000 Z.z., zákona č. 142/2000 Z.z., zákona č. 236/2000 Z.z. a zákona č. 238/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 13 odsek 1 písmeno b) znie:

„b) dedičia zo závetu a pozostalý manžel alebo životný partner, aj keď nie je dedičom, ak je spoluvlastníkom majetku používaného na prevádzkovanie živnosti,“

2. § 13 odsek 1 písmeno c) znie:

„c) pozostalý manžel alebo životný partner spĺňajúci podmienku uvedenú v písmene b), pokiaľ v živnosti nepokračujú dedičia,“

Čl. XVIII

Zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 102/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 165/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 254/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 187/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 367/1994 Z.z., zákona Národnej republiky Slovenskej republiky č. 374/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 146/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z.z., zákona č. 12/1998 Z.z., zákona č. 219/1999 Z.z., zákona č. 367/1999 Z.z. a zákona č. 240/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 7 odsek 2 znie:

„2) Odopriet' výpoveď môže ten, kto by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkym osobám. Blízkou osobou je pre účely tohto zákona manžel, životný partner, druh, príbuzný v priamom rade a jeho manžel alebo životný partner, súrodenec a jeho manžel alebo životný partner, osvojiteľ a osvojenec a ich potomkovia a ich manželia alebo životní partneri.“

Čl. XIX

Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 89/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 150/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 85/1994 Z.z., zákona Národnej republiky Slovenskej republiky č. 232/1995 Z.z., zákona č. 12/1998 Z.z. a zákona č. 457/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 odsek 1 písmeno c) sa vypúšťa slovo „manželov“.
2. V § 2 odsek 2 druhá veta znie:
„Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva, o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, o zrušení životného partnerstva, o neplatnosti životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.“
3. V § 4 odsek 1 písmeno a) sa na konci pripájajú slová „alebo životné partnerstvo,“
4. V § 7 odsek 7 sa vypúšťajú slová „manželov“.
5. V položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov poznámka č.8 sa vypúšťa „manželov“.
6. V položke 6 sadzobníka súdnych poplatkov sa vypúšťajú slová „manželov“
7. V položke 7 sadzobníka súdnych poplatkov sa vkladajú nové písmená c) a d) ktoré znejú:

„c) o zrušení životného partnerstva	1000 Sk
d) o neplatnosti životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je	1000 Sk“

Doterajšie písmená c), d), e) sa označujú ako písmená d), e), f).

8. V položke 8 sadzobníka súdnych poplatkov písmeno a) znie:

„a) Za konanie o určení výživného medzi manželmi alebo životnými partnermi a o príspevku na výživu rozvedeného manžela alebo na výživu životného partnera po zrušení životného partnerstva a o vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými 2% z ceny predmetu konania, najmenej 500 Sk“.

8. V položke 19 sadzobníka súdnych poplatkov písmeno c) sa vypúšťa slovo „manželov“.

Čl. XX

Zákon č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení zákona č. 358/2000 Z.z., zákona č. 385/2000 Z.z., zákona č. 466/2000 Z.z. a zákona č. 466/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 odsek 6 sa za slovo „manželom“ vkladajú slová „alebo životným partnerom“.

2. V § 6 odsek 8 písmeno a) bod 4 sa za slovo „(manželke)“ vkladajú slová „alebo životnému partnerovi (partnerke)“.

3. § 7 odsek 11 znie:

„(11) O hnutelných veciach a nehnuteľnostiach v bezpodielovom spoluvlastníctve, ktoré využívajú na podnikanie alebo na inú samostatnú zárobkovú činnosť obaja manželia alebo obaja životní partneri, účtuje 5) ako o majetku využívanom na podnikanie alebo na inú samostatnú zárobkovú činnosť jeden z manželov alebo jeden zo životných partnerov.“

Poznámka pod čiarou k odkazu č.5 znie: „5) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov“.

4. V § 12 odsek 2 písmeno c) sa za slovo „(manžela)“ vkladajú slová „alebo životnú partnerku (životného partnera)“.

5. V § 12 odsek 6 sa za slová „dieťa druhého z manželov“ vkladajú slová „alebo dieťa druhého zo životných partnerov“.

6. § 12 odsek 7 znie:

„(7) Ak dieťa uvedené v odseku 6 uzavrie manželstvo a žije v domácnosti 64) s manželom (manželkou) alebo uzavrie životné partnerstvo a žije v domácnosti 64) so životným partnerom (životnou partnerkou), môže uplatniť manžel (manželka) alebo životný partner (životná partnerka) zníženie základu dane podľa odseku 2 písm.c). Ak manžel (manželka) alebo životný partner (životná partnerka) nemá príjmy, z ktorých by mohol (mohla) toto zníženie základu dane uplatniť, môže uplatniť zníženie základu dane podľa odseku 2 písm. b) rodič dieťaťa alebo daňovník, u ktorého ide vo vzťahu k dieťaťu o

starostlivosť nahrádzajúcu starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu, ak dieťa s ním žije v spoločnej domácnosti.64)“

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 64 znie: „64) § 115 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.“

Čl. XXI

Zákon č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehmuteľností v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 87/1993 Z.z., zákona č. 133/1998 Z.z., zákona č. 256/2000 Z.z. a zákona č. 151/2001 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 odsek 1 posledná veta znie:

„Daňovníkom dane nie je dedič, ak ním je dieťa poručiteľa a jeho potomkovia, manžel poručiteľa, životný partner poručiteľa, rodičia poručiteľa a ostatní príbuzní v priamom rade.“

2. § 11 odseky 2 a 3 znejú:

„(2) Do I. skupiny patria: deti a ich potomkovia, rodičia a ostatní príbuzní v priamom rade, manželia a životní partneri.

(3) Do II. skupiny patria súrodenci, deti manžela, deti životného partnera, príbuzní manžela v priamom rade, príbuzní životného partnera v priamom rade, ostatné osoby, ktoré s prevodcom, darcom alebo poručiteľom žili najmenej po dobu 1 roka v spoločnej domácnosti a ktoré sa starali o spoločnú domácnosť alebo boli výživou odkázané na prevodcu, darcu alebo poručiteľa, manželia vlastných a osvojených detí, životní partneri vlastných a osvojených detí, manželia rodičov, životní partneri rodičov, synovci, netere, strýkovia a tety.“

Čl. XXII

Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 423/1991 Zb. ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú pravádzkou motorového vozidla v znení vyhlášky MF SR č. 88/1992 Zb., vyhlášky MF SR č. 568/1992 Zb., vyhlášky MF SR č. 147/1993 Z.z., vyhlášky MF SR č.304/1993 Z.z., vyhlášky MF SR 24/1994 Z.z., vyhlášky MF SR č. 44/1994 Z.z., vyhlášky MF SR č. 372//1994 Z.z., vyhlášky MF SR č. 372/1997 Z.z., vyhlášky MF SR č. 376/1999 Z.z. a vyhlášky MF SR č. 478/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

V § 5 písmeno a) sa za slovo „manželovi“ vkladá čiarka a slová „životnému partnerovi“.

Čl. XXIII

Zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení zákona č. 120/1962 Zb., zákona č. 53/1963 Zb., zákona č. 184/1964 Zb., zákona č. 56/1965 Zb., zákona č. 81/1966 Zb., zákona č. 148/1969 Zb., zákona č. 45/1973 Zb., zákona č. 43/1980 Zb., zákona č. 10/1989 Zb.,

zákona č. 159/1989 Zb., zákona č. 47/1990 Zb., zákona č. 84/1990 Zb., zákona č. 175/1990 Zb., zákona č. 457/1990 Zb., 545/1990 Zb., zákona č. 490/1991 Zb., zákona č. 557/1991 Zb., nálezu Ústavného súdu Českej a Slovenskej Federatívnej republiky zo 6. Septembra 1992 uverejneného v čiastke 93 z roku 1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 177/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z.z., zákona Národnej republiky Slovenskej republiky č. 102/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z.z., zákona č. 13/1998 Z.z., zákona č. 129/1998 Z.z., zákona č. 10/1999 Z.z., zákona č. 183/1999 Z.z. a zákona č. 399/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

V § 89 odsek 7 sa za slovo „manžel“ vkladajú slová „alebo životný partner“.

Čl. XXIV

Zákon č. 141/1960 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení zákona č. 57/1965 Zb., zákona č. 173/1968 Zb., zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 149/1969 Zb., zákona č. 156/1969 Zb., zákona č. 48/1973 Zb., zákona č. 29/1978 Zb., zákona č. 43/1980 Zb., zákona č. 159/1989 Zb., zákona č. 178/1990 Zb., zákona č. 303/1990 Zb., zákona č. 558/1991 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 6/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 178/1993 Z.z., zákona Národnej republiky Slovenskej republiky č. 247/1994 Z.z., zákona č. 222/1998 Z.z., zákona č. 256/1998 Z.z., zákona č. 272/1999 Z.z., zákona č. 173/2000 Z.z. a zákona č. 366/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 100 odsek 1 sa za slovo „manžel“ vkladá čiarka a slová „životný partner“.
2. V § 100 odsek 2 sa za slovo „manželovi“ vkladá čiarka a slová „životnému partnerovi“.

Čl. XXV

Zákon č. 311/2001 Z.z. zákonník práce sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 35 odsek 1 sa za slovom „manžela“ vkladajú slová „alebo životného partnera“.
2. § 40 odsek 1 znie:
„(1) Osamelý zamestnanec je zamestnanec, ktorý žije sám a je slobodný, ovdovený, rozvedený muž alebo muž, ktorého životné partnerstvo bolo zrušené, slobodná, ovdovená, rozvedená žena alebo žena, ktorej životné partnerstvo bolo zrušené.“
3. V § 40 odsek 5 znie:
„(5) Rodinný príslušník na účely tohto zákona je manžel alebo životný partner, vlastné dieťa, dieťa zverené zamestnancovi právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu na neskoršie osvojenie alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo do výchovy, rodič zamestnanca, rodič manžela alebo životného partnera, súrodeneц manžela alebo životného partnera, prarodič zamestnanca, prarodič jeho manžela alebo životného partnera, vnuk zamestnanca a iná osoba, ktorá so zamestnancom žije spoločne v domácnosti.“
4. V § 52 odsek 1 písmeno b) znie:

„b) pri dôležitých osobných prekážkach v práci mu nepatrí od zamestnávateľa náhrada mzdy s výnimkou úmrtia rodinného príslušníka, vlastnej svadby alebo uzavretia životného partnerstva a svadby alebo uzavretia životného partnerstva detí,“

5. V § 141 odsek 2 písmeno b) znie:

„b) narodenie dieťaťa manželke zamestnanca alebo životnej partnerke zamestnankyne; pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytnie na nevyhnutne potrebný čas na prevoz manželky alebo životnej partnerky do zdravotníckeho zariadenia a späť,“

6. V § 141 odsek 2 písmená d) a e) znejú:

„d) úmrtie rodinného príslušníka

1. pracovné voľno s náhradou mzdy na dva dni pri úmrtí manžela alebo životného partnera, dieťaťa a na ďalší deň na účasť na pohrebe týchto osôb,
2. pracovné voľno s náhradou mzdy na jeden deň na účasť na pohrebe rodiča a súrodenca zamestnanca, rodiča a súrodenca jeho manžela alebo životného partnera, ako aj manžela alebo životného partnera súrodenca zamestnanca a na ďalší deň, ak zamestnanec obstaráva pohreb týchto osôb,
3. pracovné voľno s náhradou mzdy na nevyhnutne potrebný čas, najviac na jeden deň, na účasť na pohrebe prarodiča alebo vnuka zamestnanca, alebo prarodiča jeho manžela alebo životného partnera, alebo inej osoby, ktorá síce nepatrí k uvedeným príbuzným, ale žila so zamestnancom v čase úmrtia v domácnosti, a na ďalší deň, ak zamestnanec obstaráva pohreb týchto osôb,

e) vlastná svadba alebo uzavretie životného partnerstva, svadba alebo uzavretie životného partnerstva detí a svadba alebo uzavretie životného partnerstva rodičov; pracovné voľno s náhradou mzdy sa poskytnie na dva dni na vlastnú svadbu alebo uzavretie životného partnerstva, z toho jeden deň na účasť na svadobnom obrade alebo na obrade uzavretia životného partnerstva, pracovné voľno na jeden deň na účasť na svadobnom obrade alebo na obrade uzavretia životného partnerstva dieťaťa a v rovnakom rozsahu sa poskytnie pracovné voľno bez náhrady mzdy pri svadbe alebo uzavretí životného partnerstva rodiča,“

7. § 208 znie:

„ § 208

Jednorazové odškodnenie patrí manželovi alebo životnému partnerovi a dieťaťu, ktoré má nárok na sirotský dôchodok. Dieťaťu patrí v sume najmenej 24 000 Sk, manželovi alebo životnému partnerovi v sume najmenej 15 000 Sk. V odôvodnených prípadoch sa jednorazové odškodnenie v celkovej sume najmenej 15 000 Sk poskytnie aj rodičom zomretého.“

Čl. XXVI

Zákon č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa mení a dopĺňa takto:

V § 54 odsek 3 sa v poslednej vete vypúšťa slovo „manželov“.

Čl. XXVII

Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a železničnej polície v znení zákona č. 58/1999 Z. z., zákona č. 181/1999 Z. z., zákona č. 356/1999 Z. z., zákona č. 224/2000 Z. z., zákona č. 464/2000 Z. z. a zákona č. 241/2001 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 81 odsek 1 písmeno b) znie:

„b) pri narodení dieťaťa manželke alebo jej na roveň postavenej alebo životnej partnerke sa služobné voľno poskytuje v nevyhnutne potrebnom rozsahu na prevoz manželky policajta alebo jeje na roveň postavenej alebo životnej partnerke do zdravotníckeho zariadenia a späť.“

2. § 81 odsek 1 písmená e) a f) znejú:

„e) pri úmrtí

1. manžela alebo jemu na roveň postaveného, životného partnera alebo dieťaťa sa služobné voľno poskytne na tri dni,

2. pri úmrtí rodičov a súrodencov policajta, rodičov a súrodencov jeho manžela alebo životného partnera, ako i manžela alebo životného partnera súrodenca policajta sa služobné voľno poskytne na jeden deň a na ďalší deň, ak policajt obstaráva pohreb týchto osôb,

3. pri úmrtí prarodičov alebo vnuka policajta alebo prarodičov alebo vnuka jeho manžela alebo životného partnera sa služobné voľno poskytne najviac na jeden deň a ďalší deň, ak policajt obstaráva pohreb týchto osôb,

4. pri úmrtí spolupracovníka sa na účasť na jeho pohrebe služobné voľno poskytne na nevyhnutne potrebný čas,

f) pri vlastnej svadbe alebo uzavretí životného partnerstva a svadbe alebo uzavretí životného partnerstva detí

1. na vlastnú svadbu alebo uzavretie životného partnerstva sa služobné voľno poskytne na dva dni, z toho jeden deň na účasť na svadobnom obrade alebo na obrade uzavretia životného partnerstva

2. na účasť na svadbe alebo uzavretí životného partnerstva detí alebo rodičov sa služobné voľno poskytne na jeden deň.“

3. V § 81 odsek 2 písmeno a) sa za slovami „na roveň postavenému“ vypúšťa čiarka a vkladajú slová „alebo policajtovi žijúcemu v životnom partnerstve“.

4. § 130 odsek 3 znie:

„(3) Rodinou policajta je manžel alebo manželka, druh alebo družka, životný partner alebo životná partnerka, vlastné deti, osvojenci, deti zverené policajtovi do pestúnskej starostlivosti alebo do výchovy, vlastní rodičia, osvojiteľia, opatrovníci, pestúni alebo ďalšie osoby žijúce v domácnosti s policajtom, ak sa tento člen rodiny uznáva za ním vyživovanú osobu podľa osobitných predpisov a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.“

Čl. XXVIII

Zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb., zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 65/1965 Zb., zákona č. 67/1965 Zb., zákona č.

87/1968 Zb., zákona č. 88/1968 Zb., zákona č. 8/1992 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákon č. 148/1983 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z.z., zákona č. 154/1997 Z.z., zákona č. 132/1998 Z.z., zákona č. 235/1998 Z.z. a zákona č. 238/1998 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 41 odsek 1 sa za písmeno a) vkladá nové písmeno b), ktoré znie:
„b) životný partner (životná partnerka),“

Doterajšie písmená b), c), d) sa označujú ako písmená c), d), e).

2. § 41 odsek 3 znie:
„(3) Za rodinného príslušníka sa považuje tiež bývalá manželka (manžel) alebo bývalá životná partnerka (životný partner) zamestnanca, pokiaľ nie je sama poistená podľa tohto zákona alebo poistená, prípadne zabezpečená podľa iných právnych predpisov a pokiaľ zamestnanec má voči nej vyživovaciu povinnosť.“

3. V § 45 odsek 1 sa za slová „manžel (manželka)“ vkladajú slová „životný partner (životná partnerka)“.

Čl. XXIX

Zákon č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v znení zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 87/1968 Zb., zákona č. 98/1971 Zb., zákona č. 8/1982 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z.z., zákona č. 154/1997 Z.z., zákona č. 132/1998 Z.z., zákona č. 235/1998 Z.z. a zákona č. 238/1998 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 odsek 1 sa za písmeno a) vkladá nové písmeno b), ktoré znie:
„b) životný partner (životná partnerka),“

Doterajšie písmená b), c), d) sa označujú ako písmená c), d), e).

2. § 3 odsek 3 znie:
„(3) Za rodinného príslušníka sa považuje tiež bývalá manželka (manžel) alebo životná partnerka (životný partner) účastníka, pokiaľ účastník má voči nej vyživovaciu povinnosť.“

Čl. XXX

Zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 46/1991 Zb., zákona č. 246/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb., zákona č. 116/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z.z., zákona Národnej

rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 59/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 71/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 365/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 78/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 137/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z.z., zákona č. 154/1997 Z.z., zákona č. 278/1997 Z.z., zákona č. 376/1997 Z.z., zákona č. 132/1998 Z.z., zákona č. 195/1998 Z.z., zákona č. 235/1998 Z.z., zákona č. 236/1998 Z.z., zákona č. 238/1998 Z.z., zákona č. 107/1999 Z.z., zákona č. 300/1999 Z.z., zákona č. 344/1999 Z.z., zákona č. 355/1999 Z.z., zákona č. 233/2000 Z.z. a zákona č. 446/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4a odsek 2 písmeno a) sa za slovo „(manželka)“ vkladajú slová „alebo životný partner (životná partnerka)“.

2. V § 4a odsek 2 písmeno b) sa za slovo „manželia“ vkladajú slová „životní partneri“.

Čl. XXXI

Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení zákona č. 98/1971 Zb., zákona č. 99/1972 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 74/1982 Zb., zákona č. 57/1984 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 112/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 103/1988 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 195/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z.z., zákona č. 154/1997 Z.z., zákona č. 132/1998 Z.z. a zákona č. 235/1998 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 10 odsek 2 sa za slovami „s druhom“ vypúšťa čiarka a vkladajú sa slová „alebo životnou partnerkou“.

2. V § 12a odsek 1 sa za slovami „ktorý nežije s družkou“ vypúšťa čiarka a vkladajú sa slová „alebo životným partnerom“.

3. V § 12a odsek 2 sa za slovo „manželke“ vkladajú slová „alebo životnej partnerke“.

Čl. XXXII

Zákon NR SR č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení zákona č. 160/1999 Z.z., zákona č. 187/2000 Z.z. a zákona č. 439/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 3 znie:

„ § 3

Na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú u

a) posudzovanej fyzickej osoby jej príjem a príjem jej manžela alebo životného partnera,

b) rodičov alebo životných partnerov s nezaopatreným dieťaťom príjmy týchto rodičov alebo životných partnerov a príjem nezaopatreného dieťaťa žijúceho s nimi v domácnosti,⁴⁾

c) rodičov alebo životných partnerov, ktorý sú sami nezaopatrenými deťmi, ich príjmy a príjmy, ktoré na ne poberá iná fyzická osoba,

d) nezaopatreného dieťaťa jeho príjem a príjem jeho rodičov, ak s ním žijú v domácnosti; ak toto dieťa žije v domácnosti len s jedným rodičom, s inou fyzickou osobou alebo samostatne, príjem dieťaťa, príjem rodiča a príjem, ktorý na dieťa poberá iná fyzická osoba

e) zaopatreného neplnoletého dieťaťa jeho príjem.“

Čl. XXXIII

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z.z., zákona č. 354/1997 Z.z., zákona č. 366/1997 Z.z., zákona č. 386/1997 Z.z., zákona č. 394/1998 Z.z., zákona č. 56/1999 Z.z., zákona č. 292/1999 Z.z., zákona č. 241/2000 Z.z., zákona č. 245/2000 Z.z., zákona č. 450/2000 Z.z. a zákona č. 95/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 26 znie:

„ § 26

Za spolupracujúce osoby sa na účely tohoto zákona považujú:

a) manželia, životní partneri, deti a súrodenci od skončenia povinnej školskej dochádzky, rodičia, svokor a svokra, zat' a nevesta osôb uvedených v § 25 písm.

a), ako aj manžel (manželka), životný partner tejto spolupracujúcej osoby, ak sa podieľajú na ich činnosti a ak nejde o pracovnoprávny vzťah,

b) manželia, životní partneri osôb uvedených v § 25 písm. b)-až d) a v písmenách f) a g), ak sa podieľajú na ich činnosti.“

2. V § 41 odsek 4 písmeno a) sa za slovo „manžela“ vkladajú slová „alebo životného partnera“.

3. V § 53 odsek 1 písmeno c) znie:

„c) z dôvodu miesta výkonu a povahy zamestnania druhého manžela alebo životného partnera,“

Čl. XXXIV

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z.z., zákona č. 140/1998 Z.z., zákona č. 241/1998 Z.z. a zákona č. 80/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 16 odsek 7 znie:

„(7) Po smrti pacienta má právo nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie manžel, manželka, životný partner plnoleté osoby, ktoré s ním žili v čase smrti v domácnosti,^{7a)} a plnoleté deti, a ak tieto osoby nie sú, rodičia.“

Poznámka pod čiarou k odkazu číslo 7a znie: „7a) § 115 Občianskeho zákonníka.“

Čl. XXXV

Zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 389/1998 Z.z., zákona č. 155/1999 Z.z. a zákona č. 450/2000 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 odsek 4 znie:

„(4) Rodinu na účely tohto zákona tvoria jej členovia, ktorými sú manžel, manželka, dieťa, rodičia dieťaťa a životní partneri.“

2. V § 7 odsek 6 písmeno f) sa na konci pripájajú slová „voči životnému partnerovi alebo voči životnému partnerovi po zrušení životného partnerstva podľa osobitného predpisu,^{15a)}“

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 15a znie: „15a) § 21 a 22 zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia.“

3. V § 7 odsek 6 písmeno g) sa za slovom „manžela“ vkladajú slová „príspevku na výživu životného partnera po zrušení životného partnerstva“.

4. § 15 odsek 7 znie:

„(7) Za osamelého občana sa považuje slobodná žena, ovdovená žena, rozvedená žena alebo žena, ktorej životné partnerstvo bolo zrušené, slobodný muž, ovdovený muž, rozvedený muž alebo muž, ktorého životné partnerstvo bolo zrušené, alebo žena a muž osamelí z iných vážnych dôvodov.“

5. § 44 odsek 3 znie:

„(3) Ak sa v zariadení sociálnych služieb poskytuje starostlivosť len jednému z manželov alebo len jednému zo životných partnerov a nie sú ďalšie osoby, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, ten nie je povinný platiť úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, ak príjem manželov alebo životných partnerov je nižší alebo sa rovná súčtu 1,2 násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom³⁶⁾ pre manžela alebo životného partnera, ktorému sa neposkytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, a sumy ustanovenej v odseku 1 písm. a) až e) pre manžela alebo životného partnera, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb.“

Poznámka pod čiarou k odkazu č. 36 znie: „36) § 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z.z...“

6. § 44 odsek 6 znie:

„(6) Ak sa v zariadení sociálnych služieb poskytuje starostlivosť len jednému z manželov alebo len jednému zo životných partnerov a nie sú ďalšie osoby, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, a príjem manželov alebo životných partnerov je vyšší ako súčet 1,2 násobku sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu ustanoveného osobitným predpisom³⁶⁾ pre manžela alebo životného partnera, ktorému sa neposkytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, a sumy ustanovenej v odseku 1 písm. a) až e) pre manžela alebo životného partnera, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, manžel alebo životný partner platí úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb alebo jej časť podľa príjmu a majetku tak, aby manželom alebo životným partnerom zostal z ich príjmu súčet týchto súm.“

7. V § 45 odsek 1 sa za slovo „manželky“ vkladajú slová „životného partnera, životnej partnerky,“.

8. V § 58 odsek 2 sa za slovo „manželky“ vkladajú slová „životný partner, životná partnerka,“.

Čl. XXXVI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Jedným z najdôležitejších prejavov demokracie spoločnosti je miera tolerancie k menšinám. Jednou z menšín, ktorá sa vyskytuje v každej spoločnosti, sú homosexuálne orientovaní ľudia. Súčasné výskumy lekárskej vedy preukazujú, že sexuálna orientácia vzniká v počiatočných fázach vývinu plodu a tvorí hlbokú súčasť osobnosti, takže sa nedá následne zmeniť z homosexuálnej na heterosexuálnu alebo naopak liečením alebo iným spôsobom.

Tabuizovanie témy homosexuality, s ktorým sme sa stretávali v minulosti, ale ktoré pretrváva až doposiaľ, vedie k neznalosti heterosexuálnej väčšiny, resp. k skresleným názorom, čím sa len posilňuje negatívny postoj spoločnosti k tejto skupine občanov. Homosexuálna menšina je tak nútená žiť s nezmyselným pocitom strachu a viny za niečo, za čo nemôže. Je otázne, čo priniesla homosexuálnym párom demokracia, ku ktorej sa hlási Čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ak nemôžu uplatňovať rovnaké práva ako ostatní len z dôvodu svojej odlišnej sexuálnej orientácie, za ktorú nemôžu.

Osobné vzťahy ľudí založené na vzájomnej väzbe, rodinných putách a trvalom priateľstve sú významnou súčasťou sociálnej sféry každého jednotlivca. Trvalé vzťahy zabraňujú izolácii a osamelosti, pomáhajú udržiavať integritu jedinca. V neposlednej miere znižujú promiskuitu, čo je v období nárastu infekcií spôsobených vírusom HIV osobitne významné. Preto treba podporovať trvalé a záväzné vzťahy nielen medzi heterosexuálne orientovanými ľuďmi, ale aj medzi homosexuálmi.

Faktom je, že homosexuálne páry žijú v rovnakých ekonomických podmienkach ako heterosexuálne páry, a teda majú citové, ale aj ekonomické dôvody pre právnu úpravu svojho vzťahu. Argument, že na to môžu využiť jestvujúce súkromnoprávne zmluvy neobstojí, lebo tie v mnohých prípadoch nestačia pokryť všetky oblasti súkromného života v dostatočnom rozsahu. Preto sa navrhuje vytvoriť pre homosexuálne páry osobitný inštitút životného partnerstva ako právna úprava týkajúca sa výlučne zväzkov osôb rovnakého pohlavia, ktorý by paralelne existoval popri tradičnom inštitúte manželstva, ktoré má v slovenskej spoločnosti trvalé a nezastupiteľné miesto.

Aj keď návrh zákona priznáva gej a lesbickým párom práva a povinnosti priznávané heterosexuálnym manželom, treba zdôrazniť, že ich nijakým spôsobom neoprávňuje na spoločných detí adopciu detí, umelé oplodnenie, či cirkevný sobáš.

V rámci úpravy vzájomných vzťahov životných partnerov sa zavádza aj vzájomná vyživovacia povinnosť partnerov, teda s oprávneniami, ktoré štát uznaním životného partnerstva týmto párom poskytuje, berú na seba partneri aj zodpovedajúcu povinnosť odbreňujúcu štát.

Životný partner sa pre účely dedenia zo zákona dostáva do rovnakého postavenia ako pozostalý manžel. Súbežná existencia manželstva a životného partnerstva je vylúčená, preto vždy bude dedit' buď pozostalý manžel alebo registrovaný partner.

Návrh zákona vychádza z modelu, ktorý je prijatý vo väčšine škandinávskych krajín a taktiež z ustanovení vecného zámeru zákona o registrovanom partnerstve, kroej schválila vláda v ČR.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Ústavnosť tohto návrhu opiera nielen o citovaný Čl. 1 Ústavy, podľa ktorého je Slovenská republika demokratickým a právnym štátom, ale aj o Čl. 12 ods. 1, podľa ktorého sú ľudia slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach, pričom základné práva a slobody sú neodňateľné a nezrušiteľné. Podľa Čl. 12 ods.

2 sa základné práva a slobody zaručujú všetkým bez ohľadu na pohlavie, pričom nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Súlad tohto návrhu s cieľmi Slovenskej republiky stať sa členom Európskej únie vychádza okrem iného z Rezolúcie o rešpektovaní ľudských práv v Európskej únii, ktorú prijal Európsky parlament 17. septembra 1996 so záverom, aby ju využili aj asociované krajiny. Jej príslušné body v časti nazvanej "Rovnaké zaobchádzanie" znejú:

- bod 78: Považuje za neprijateľný akýkoľvek druh diskriminácie, založený na rase, farbe pokožky, etnickom pôvode, pohlaví, sexuálnej orientácii, jazyku, vierovyznaní a politickom zmýšľaní
- bod 83: Žiada členské štáty zakázať všetky zákony akejkoľvek povahy, ktoré kriminalizujú a diskriminujú kvôli citovým a sexuálnym vzťahom medzi dospelými rovnakého pohlavia
- bod 84: Volá, v súlade so svojou rezolúciou z 8. februára 1994, po rovnakých právach pre homosexuálov a lesby v Európskom spoločenstve, po zrušení všetkej diskriminácie homosexuálov a nespravodlivého zaobchádzania s nimi, najmä čo sa týka rozdielov, ktoré stále pretrvávajú v otázkach, od akého veku smie jednotlivec rozhodovať o svojej sexuálnej orientácii a diskriminácie v oblasti práva na prácu, trestného zákona, občianskeho zákona a ekonomickej a sociálnej legislatívy.

Spomínaná rezolúcia z 8. februára 1994 č. A3-0028/94 bola uverejnená v Official Journal of the European Communities pod č. OJ C 61/40.

Návrh zákona kladie nároky na štátny rozpočet v dôsledku zavedenia nových kníh na matričných úradoch – kníh životných partnerstiev ako aj aj úradných tlačív pre potreby evidovania osobného stavu životných partnerov.

Osobitná časť

K Čl. I:

K § 1:

Ustanovuje sa nový právny inštitút – životné partnerstvo dvoch osôb rovnakého pohlavia. Životné partnerstvo môžu uzavrieť dve osoby rovnakého pohlavia len ak sú staršie ako 18 rokov; žiadna výnimka sa z podmienky 18 rokov nepripúšťa.

Účelom životného partnerstva je vytvorenie životného a majetkového spoločenstva, teda zámer dvoch ľudí žiť spolu za určitých podmienok, ako aj spoločná úprava majetkových vzťahov, pričom sa vyslovuje požiadavka pevnosti a trvalosti tohto zväzku. Na rozdiel od manželstva účelom nie je výchova detí.

Ustanovuje sa podmienka, že aspoň jedna z osôb, ktoré hodlajú uzavrieť životné partnerstvo, musí byť štátnym občanom Slovenskej republiky.

K § 2:

Životné partnerstvo dvoch osôb rovnakého pohlavia predstavuje nový inštitút nášho práva, a preto je potrebné kreovať spôsob jeho vzniku. Ustanovujú sa náležitosti vzniku životného partnerstva, a to súhlasný prejav vôle dvoch osôb rovnakého pohlavia uzavrieť životné partnerstvo. Vyslovuje sa požiadavka urobiť tento prejav vôle pred oprávneným orgánom štátu v stanovenej forme, teda verejne a slávnostným spôsobom. Požaduje sa, aby aby bolo súhlasné vyhlásenie urobené v prítomnosti dvoch svedkov.

K § 3:

Ustanovuje sa vecná a miestna príslušnosť orgánu štátu, pred ktorým sa uzatvára životné partnerstvo, a teda sa stanovuje občianska forma uzavretia životného partnerstva. Keďže životné partnerstvo sa dotýka osobného stavu fyzických osôb, navrhuje sa, aby bol vecne príslušným orgánom okresný úrad, ktorý vedie matriky (ďalej len matričný úrad), nakoľko matrika je štátna evidencia o osobnom stave fyzických osôb. Nakoľko matriky vedené podľa zákona NR SR č. 154/1994 Z.z. neobsahujú knihu, do ktorej by bolo možné životné partnerstvá zapisovať, tak sa v ďalších ustanoveniach zákona navrhuje zmena zákona o matrikách a zavedenie novej knihy popri knihe manželstiev.

Tiež sa ustanovuje miestna príslušnosť oprávneného orgánu, ktorá sa spravuje miestom trvalého pobytu jednej z osôb, ktoré chcú uzavrieť životné partnerstvo.

Ustanovuje sa možnosť delegácie-povolenia uzavretia životného partnerstva pred iným, než miestne príslušným matričným úradom a povolenie uzavretia životného partnerstva aj na inom vhodnom mieste. Pre využitie tejto možnosti sa požaduje preukázanie dôležitých dôvodov a žiadosť so strany osôb hodlajúcich uzavrieť životné partnerstvo. Postup matričného úradu v týchto prípadoch je upravený prostredníctvom zmeny vzhľadky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 302/1994 Z.z.

Ustanovuje sa výnimka z ustanovení o vecnej a miestnej príslušnosti v prípade, keď je život toho, kto chce uzavrieť životné partnerstvo, priamo ohrozený. Za daných okolností možno životné partnerstvo uzavrieť pred ktorýmkoľvek orgánom štátnej správy.

K § 4:

Pre štátnych občanov Slovenskej republiky sa ustanovuje možnosť uzavrieť životné partnerstvo v cudzine, a to pred zastupiteľským úradom Slovenskej republiky, ktorý je na to splnomocnený podobne, ako je to v prípadoch uzatvárania manželstiev. Nevylučuje sa tým možnosť uzavrieť životné partnerstvo pred orgánom cudzieho štátu a podľa práva tohto štátu.

K § 5:

Ustanovuje sa povinnosť predložiť stanovené doklady pred uzavretím životného partnerstva. Ktoré doklady je povinný predložiť štátny občan Slovenskej republiky a ktoré doklady je povinný predložiť cudzinec, podrobne upravuje osobitný predpis, a to zákon NR SR č. 154/1994 Z.z. o matrikách prostredníctvom navrhovaných zmien.

Vyhlásenie o tom, že osobám uzatvárajúcim životné partnerstvo nie sú známe okolnosti, ktoré by uzavretie životného partnerstva vylučovali a že poznajú navzájom svoj zdravotný stav, sa uskutočňuje pri obrade. Opomenutie tohto vyhlásenia nemá vplyv na platnosť uzavretia životného partnerstva.

Ustanovuje sa úľava, za akých podmienok môže matričný úrad odpustiť predloženie stanovených dokladov.

K § 6:

Návrh uľahčuje uzavretie životného partnerstva v tých prípadoch, keď je život jednej z osôb, ktoré chcú životné partnerstvo uzavrieť, priamo ohrozený. Úľava spočíva v tom, že nie je potrebné predložiť inak potrebné doklady. Stav ohrozenia života musí existovať v dobe, keď sa má životné partnerstvo uzavrieť.

Aj v takomto prípade sa však požaduje vyhlásenie o tom, že osobám uzatvárajúcim životné partnerstvo nie sú známe okolnosti vylučujúce jeho uzavretie. Preto sa predpokladá, že stav chorej osoby musí byť taký, aby bola toto vyhlásenie spôsobilá zodpovedne urobiť.

K § 7:

Ustanovuje sa možnosť voľby spoločného priezviska životných partnerov. Vyhlásenie o tom, že priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom alebo, že si ponechávajú svoje doterajšie priezviská, urobia pred sobášiacim orgánom.

Vyhlásenie o spoločnom priezvisku sa nevzťahuje na dieťa, ktorého rodičom by bola osoba uzatvárajúca životné partnerstvo.

K § 8:

Ustanovuje sa možnosť uzavrieť životné partnerstvo prostredníctvom zástupcu. Za dôležité dôvody možno považovať najmä dlhší pobyt jednej z osôb v zahraničí. V takýchto prípadoch sa požaduje podanie žiadosti na okresnom úrade a následný súhlas okresného úradu.

Návrh vyslovene ustanovuje písomnú formu pre plnomocenstvo a presné označenie osoby, s ktorou sa má životné partnerstvo uzavrieť. Nedodržanie týchto podmienok spôsobuje, že životné partnerstvo v takomto prípade zo zákona nevznikne.

Náležitosti plnomocenstva ustanovuje osobitný predpis.

K § 9:

Ustanovuje sa prvá z okolností vylučujúcich uzavretie životného partnerstva. Inštitút manželstva má trvalé a nezastupiteľné miesto v spoločnosti, a preto je uvádzaný na prvom mieste. Je absolútne nežiadúce, aby dochádzalo k prípadom, aby jedna osoba žila v manželstve a aj v životnom partnerstve. Nedodržanie tejto podmienky spôsobuje neplatnosť životného partnerstva. Súd začne konanie o neplatnosť životného partnerstva aj bez návrhu, len čo sa dozvie, že životné partnerstvo uzavrela osoba, ktorej skoršie manželstvo ešte trvá. Uzavretiu životného partnerstva nebráni existencia faktického vzťahu druha a družky, ani zdanlivé manželstvo.

Návrh dáva možnosť, aby neplatné životné partnerstvo konvalidovalo v prípade, že odpadne dôvod jeho neplatnosti. Ustanovuje sa teda, že životné partnerstvo sa stane platným za predpokladu, že skoršie manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné. Konvalidácia nastáva ku dňu zániku predošlého manželstva alebo ku dňu právoplatnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení predošlého manželstva za neplatné.

K § 10:

Tak, ako nemožno uzavrieť životné partnerstvo so ženatým mužom alebo vydatou ženou, tak sa nemôže uzavrieť s osobou, ktorá žije v uzavretom životnom partnerstve. Ustanovuje sa tak druhá okolnosť vylučujúca uzavretie životného partnerstva. Aj v tomto prípade začne súd konanie aj bez návrhu potom, čo sa dozvie, že určitá osoba uzavrela ďalšie životné partnerstvo.

Ustanovuje sa možnosť konvalidácie, pre takéto neplatné životné partnerstvo. Tak ako v predchádzajúcom prípade, aj tu sa životné partnerstvo stane platným, len čo predchádzajúce životné partnerstvo zaniklo alebo bolo súdom vyhlásené za neplatné.

K § 11:

Tretou okolnosťou vylučujúcou uzavretie životného partnerstva je príbuzenský pomer, vrátane príbuzenského pomeru založeného osvojením. Pretože ako je nepripustné uzatváranie manželstiev medzi určitým okruhom osôb, je to tak aj v prípade životného partnerstva. Ustanovuje sa okruh osôb, s ktorými nemožno uzavrieť životné partnerstvo, a to predkovia, potomci, čiže príbuzní v priamom rade a súrodenci, bez ohľadu na to, či majú jedného spoločného rodiča alebo obidvoch. Aj v tomto prípade možno neplatnosť vysloviť ako na návrh, tak aj bez návrhu.

K § 12:

V úvodných ustanoveniach návrhu sa hovorí, že životné partnerstvo môže uzavrieť osoba, ktorá je staršia ako 18 rokov. V tomto ustanovení sa zavádza najnižšia veková hranica pre možnosť uzavretia platného životného partnerstva. Je ustanovená na 18 rokov veku a žiadna výnimka, na rozdiel od uzavretia manželstva, sa z nej nepripúšťa. Prostredníctvom takto stanovenej vekovej hranice by sa malo zabezpečiť, aby životné partnerstvo uzatvárali osoby so spôsobilosťou na právne úkony v plnom rozsahu. Nedodržanie tejto podmienky návrh zákona sankcionuje tým, že v tomto prípade životné partnerstvo nevznikne.

K § 13:

Ustanovuje sa posledná z okolností vylučujúcich uzavretie životného partnerstva. Duševné zdravie partnerov je jedným z predpokladov na zabezpečenie účelu životného partnerstva, a to pevného a trvalého životného spoločenstva. Návrh vychádza z úpravy zakotvenej v zákone o rodine, a teda prekážka existuje, pokiaľ čo i len jedna z osôb trpí takouto duševnou poruchou, pričom nie je nevyhnutné, aby v čase uzavretia životného partnerstva bolo vydané súdne rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony. Hmotnoprávne predpoklady obmedzenia spôsobilosti na právne úkony sú upravené § 10 OZ. V nadväznosti na toto ustanovenie je prekážkou uzavretia životného partnerstva iba duševná porucha a nie nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov. Pod pojem „osoba postihnutá duševnou poruchou“ sa zahŕňajú aj prípady, keď ide o osobu nedostatočne vyvinutú.

V prípade tejto prekážky však súd môže vyhlásiť životné partnerstvo za neplatné iba na návrh ktoréhokoľvek zo životných partnerov, pričom sa neurčuje lehota, v ktorej tak musí urobiť.

Zároveň sa ustanovuje možnosť konvalidácie v prípadoch, keď sa zdravotný stav partnera stane zlučiteľným so spoločenským účelom životného partnerstva.

K § 14:

Životné partnerstvo uzavreté za okolností vylučujúcich jeho uzavretie sa považuje za vzniknuté a existujúce až do právoplatného rozhodnutia súdu o jeho vyhlásení za neplatné. Preto ak k takémuto rozhodnutiu súdu nedôjde, môže životné partnerstvo zaniknúť za podmienok ustanovených v návrhu zákona.

Ustanovuje sa zásada, že pokiaľ životné partnerstvo zaniklo skôr, ako sa začalo konanie o jeho vyhlásení za neplatné, nemožno ho neskôr vyhlásiť za neplatné.

Tak ako zákon o rodine, aj návrh zákona o životnom partnerstve uznáva výnimky z predchádzajúcej zásady. Súbežná existencia manželstva a životného partnerstva, ako aj životné partnerstvo uzavreté medzi osobami v príbuzenskom pomere sa považujú za okolnosti hodné takého odsúdenia, že životné partnerstvo možno vyhlásiť za neplatné aj po jeho zániku.

K § 15:

Ustanovujú sa ďalšie výnimky zo zásady, že životné partnerstvo možno vyhlásiť za neplatné, len pokiaľ nedošlo k jeho zániku. Predpokladom pre uplatnenie tejto výnimky je, že konanie o neplatnosť životného partnerstva už začalo na návrh niektorého z partnerov.

V prvom prípade možno vyhlásiť životné partnerstvo za neplatné, pokiaľ v priebehu konania zomrel ten z partnerov, ktorý návrh na začatie konania nepodal.

Druhý prípad sa zaoberá skutočnosťou, keď umrie ten z partnerov, ktorý návrh na vyhlásenie neplatnosti podal, teda keď zomrie navrhovateľ. Súd vtedy konanie preruší a pokračuje v ňom, ak o to požiadajú potomkovia navrhovateľa v lehote do jedného roka od jeho smrti. Potomkovia teda môžu v začatom konaní iba poračovať, nemôžu sami podať návrh na začatie konania.

K § 16:

Životné partnerstvo uzavreté napriek okolnosti vylučujúcej jeho uzavretie sa považuje za vzniknuté a až do právoplatného rozhodnutia súdu o jeho vyhlásení za neplatné sa naň pozerá ako na životné partnerstvo platné.

Ustanovujú sa následky vyhlásenia životného partnerstva za neplatné. Vyhlásením životného partnerstva za neplatné sa toto životné partnerstvo považuje za neuzavreté, a to spätne ku dňu jeho uzavretia (ex tunc). Toto rozhodnutie má konštitutívny účinok a dochádza ním k zmene osobného stavu. Následkom je teda aj skutočnosť, že stráca platnosť vyhlásenie o spoločnom priezvisku životných partnerov a teda partner, ktorý prijal priezvisko druhého partnera, je zo zákona povinný ďalej používať svoje predošlé priezvisko.

Po vyhlásení životného partnerstva za neplatné sa majetkové vzťahy a vzťahy k maloletým deťom posudzujú obdobne, ako keby došlo k zrušeniu životného partnerstva.

K § 17:

Ustanovujú sa následky zdanlivého životného partnerstva. Životné partnerstvo, ktoré nevzniklo, nemá právne následky. Neexistuje už od začiatku a nemožno ho vyhlásiť za neplatné. Za neexistujúce sa považuje aj pred právoplatným rozhodnutím súdu o tom, či tu životné partnerstvo je alebo nie je a toto súdne rozhodnutie má deklaratórny charakter.

K § 18:

Životným partnerstvom sa medzi partnermi vytvára životné spoločenstvo. Ustanovujú sa hlavné zásady, ktorými sa životní partneri majú spravovať. Ide najmä o zachovanie rovnoprávnosti, povinnosť životného spoločenstva, vzájomné rešpektovanie dôstojnosti, jako aj vzájomnú oporu a pomoc. Ide o práva a povinnosti, ktoré majú výlučne osobný charakter a predpokladá sa, že rovnako ako manželia, aj životní partneri ich budú dodržiavať dobrovoľne. Tieto povinnosti nemožno právne vynucovať.

K § 19:

Životní partneri sú rovnoprávni pri plnení svojich povinností súvisiacich s uspokojovaním potrieb spoločnej domácnosti založenej životným partnerstvom. Zárokové možnosti a schopnosti každého z partnerov sú hranicou vymedzujúcou rozsah povinností každého z nich, aby prispieval na potreby spoločnej domácnosti. Ide o materiálne a kultúrne potreby životného spoločenstva, pričom jeho členovia by mali mať zásadne rovnakú životnú úroveň.

Tak, ako sú životní partneri rovnoprávni pri plnení svojich povinností súvisiacich s uspokojovaním potrieb spoločnej domácnosti, sú rovnoprávni aj v rozhodovaní o veciach spoločnej domácnosti. Ak sa nemôžu dohodnúť na dôležitej veci, ktorá má vzťah k ich spoločnej domácnosti, rozhodne na návrh ktoréhokolvek z nich súd. O nepodstatných veciach súd nerozhoduje.

K § 20:

Tak ako je to u manželov, aj u životných partnerov je vhodné pripustiť, aby sa mohli vzájomne zastupovať bez toho, že by boli k zastúpeniu druhým partnerom osobitne formálne splnomocnení. Platí to však len pri bežných veciach. V týchto prípadoch ide teda o zákonné zastúpenie, pri ktorom sa nevyžaduje udelenie plnomocenstva. Zastupujúci partner musí konať osobne, okrem prípadu, ak by sa partneri dohodli inak.

V druhom odseku ide o prípady, keď jeden z partnerov koná vo svojom mene a z tohto konania vznikajú záväzky obom partnerom spoločne a nerozdielne, čím sa ustanovuje solidarita záväzku v prípadoch, keď ide o obstarávanie bežných vecí, ktoré sa týkajú spoločnej domácnosti ako celku.

Solidárny záväzok je vylúčený len vtedy, ak tieto účinky boli druhým partnerom voči iným osobám vylúčené a tieto osoby o tom vedeli.

K § 21:

Dôležité je ustanovenie o vzájomnej vyživovacej povinnosti počas trvania životného partnerstva. Životná úroveň obidvoch partnerov má byť zásadne rovnaká, a preto vzniká uzavretím životného partnerstva a končí sa zánikom, zrušením alebo vyhlásením životného partnerstva za neplatné.

Stanovuje sa zároveň rozsah vyživovacej povinnosti pre prípad, že jeden z partnerov túto povinnosť voči druhému neplní.

Táto vyživovacia povinnosť predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

K § 22:

Umožňuje sa, aby ten z partnerov, ktorý po zrušení životného partnerstva nie je schopný sám sa živiť, mohol žiadať od bývalého partnera, aby mu prispieval na primeranú výživu. Pri určovaní príspevku treba prihliadnuť na odôvodnené potreby oprávneného a na schopnosti a možnosti povinného. Smrťou oprávneného alebo povinného táto povinnosť zaniká. Voči oprávnenému táto povinnosť zaniká aj vtedy, ak tento uzavrie nové životné partnerstvo.

Tak ako je to pri vyživovacej povinnosti, aj táto povinnosť predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

K § 23:

Nakoľko spôsob určovania výživného je upravený v zákone o rodine, rozširuje sa pôsobnosť tohto zákona aj na vzťahy vznikajúce v súvislosti s uzavretím životného partnerstva.

K § 24:

Zákon predpokladá vznik zákonného majetkového spoločenstva, tak ako je to u manželov, preto rozširuje pôsobnosť ustanovení Občianskeho zákonníka o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov aj na majetkové vzťahy životných partnerov.

K § 25:

Ustanovuje sa spôsob zániku životného partnerstva. Keďže účelom životného partnerstva je pevné a trvalé životné spoločenstvo, predpokladá sa, že najprirodzenejším spôsobom jeho zániku je smrť jedného z partnerov alebo výnimočne vyhlásenie za mŕtveho. Ak však neskôr dôjde k zrušeniu rozhodnutia súdu o vyhlásení za mŕtveho, bude sa životné partnerstvo považovať za zaniknuté iba v prípade, že pozostalý partner neuzavrel nové životné partnerstvo. Pokiaľ nové životné partnerstvo neuzavrel, obnoví sa pôvodné životné partnerstvo dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu o zrušení vyhlásenia za mŕtveho a na takéto životné partnerstvo sa hľadí, ako by ani nebolo prerušené.

K § 26:

Životné partnerstvo má byť pevným a trvalým životným spoločenstvom založeným na vzájomnej väzbe, citovom zblížení a poskytovaní si vzájomnej podpory a pomoci napriek absencii výchovy detí. Preto zrušenie životného partnerstva má byť takým opatrením, ktoré má umožniť rozchod partnerov len vtedy, ak iné riešenie už neostáva.

Ustanovuje sa možnosť zrušiť životné partnerstvo prostredníctvom rozhodnutia súdu. Zrušenie má byť prostriedkom, ktorý umožní skončiť životné partnerstvo, ak došlo k takému rozvráteniu vzťahov medzi partnermi, že tieto sú nenapraviteľne rozvrátené a životné partnerstvo nemôže plniť účel, pre ktorý bolo vytvorené a stráca dôvody pre svoje ďalšie trvanie. Prechodný a krátkodobý nesúlady medzi partnermi nemôže byť dôvodom na zrušenie životného partnerstva.

Konanie o zrušení životného partnerstva sa začne na návrh niektorého z partnerov, pričom na zrušenie nie je právny nárok.

K § 27:

Aj keď účelom životného partnerstva nie je výchova detí, môžu nastať prípady, keď sa jeden zo životných partnerov stará o svoje dieťa pochádzajúce z predchádzajúceho heterosexuálneho vzťahu. Návrh sa snaží vyriešiť vzťah druhého životného partnera k tomuto dieťaťu prostredníctvom vytvorenia možnosti osvojenia tohto dieťaťa.

Návrh ukladá súdu, aby do rozsudku o zrušení uviedol rozhodnutie týkajúce sa práv a povinností osvojiteľa k maloletým deťom pre čas po zrušení partnerstva, pokiaľ došlo k osvojeniu v priebehu trvania životného partnerstva.

Návrh výslovne ustanovuje úpravu práv a povinností osvojiteľa k dieťaťu, čím vyjadruje, že dieťa má byť zverené do výchovy predovšetkým svojmu biologickému rodičovi. Súd by mal teda rozhodnúť najmä o vyživovacej povinnosti osvojiteľa voči osvojencom, o styku osvojiteľa s osvojencom ako aj o ďalších právach a povinnostiach partnerov k maloletému dieťaťu.

Pri úprave práv a povinností ako aj dohode o styku s dieťaťom sa postupuje podľa ustanovení o zákona o rodine.

K § 28:

Tým, že sa vytvorila možnosť užívania spoločného priezviska životnými partnermi, je potrebné ustanoviť aj možnosť návratu k pôvodnému priezvisku v prípade zrušenia životného partnerstva. Možnosť zmeny priezviska je ohraničená lehotou jedného mesiaca po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o zrušení životného partnerstva.

K Čl. II:

V dôsledku sledovaného cieľa zákona – úpravy životného a majetkového spoločenstva životných partnerov a ich priblíženie k úprave pomerov manželov, je potrebné novelizovať ustanovenia zákona Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

K bodu 1:

Okruh osôb, ktoré sú oprávnené po smrti fyzickej osoby uplatňovať právo na ochranu osobnosti, sa rozširuje o životného partnera.

K bodu 2:

Tým, že sa životné partnerstvo stane právom uznanou a upravenou formou spoluzitia a vytvorenia spoločenskej jednotky, je potrebné, aby sa aj životný partner výslovne zaradil medzi blízke osoby.

K bodu 3:

Keďže majetkové spoločenstvo životných partnerov sa približuje úprave pomerov manželov, je potrebné, aby Občiansky zákonník upravil aj spoločenstvo vlastníckych práv životných partnerov k veciam, ktoré nadobudli počas trvania životného partnerstva. Navrhuje sa, aby tieto vzťahy boli upravené formou bezpodielového spoluvlastníctva, tak ako je to u manželov.

Stanovuje sa, medzi ktorými osobami môže vzniknúť bezpodielové spoluvlastníctvo. Okrem manželov sú to aj životní partneri. Ide o taxatívny výpočet osôb.

K bodom 4 až 15:

Návrh zákona predpokladá vznik zákonného bezpodielového spoluvlastníctva, tak ako existuje medzi manželmi. Z tohto dôvodu je potrebné zmeniť v tomto smere všetky ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, aby sa tieto ustanovenia zákona vzťahovali aj na životných partnerov. Preto sa navrhuje, aby sa zákon do budúcnosti znieňoval o bezpodielovom spoluvlastníctve bez prívlastku manželov, nakoľko bude upravovať aj vzťahy medzi manželmi.

Aj v prípade bezpodielového spoluvlastníctva životných partnerov pôjde o právny vzťah, ktorý nemôže existovať samostatne, ale len v nerozlučnej spojitosti so životným partnerstvom. Prostredníctvom bezpodielového spoluvlastníctva sa aj medzi životnými partnermi zabezpečuje uspokojovanie ich potrieb a ich spoločnej domácnosti.

K bodom 16 až 20:

Priblíženie úpravy majetkových pomerov životných partnerov k úprave majetkových pomerov manželov predpokladá aj novelizáciu ustanovení týkajúcich sa dedičského práva, najmä právnej úpravy dedenia zo zákona. Životný partner sa pri dedení zo zákona zrovnoprávňuje s manželom a zaraďuje sa medzi zákonných dedičov v prvej skupine. Keďže súbežná existencia manželstva životného partnerstva nie je možná, nemôže dôjsť v praxi ku kolízii záujmu pozostaleho manžela s pozostalým životným partnerom.

K bodom 21 až 31:

Tak, ako je tomu i pri predchádzajúcich ustanoveniach, v dôsledku približovania právnej úpravy majetkových vzťahov životných partnerov a manželov, je potrebné upraviť aj ustanovenia o spoločnom nájme bytu. Zákon predpokladá, že právna úprava spoločného bytu

manželmi sa v plnom rozsahu (vznik nájmu, prechod nájmu, zánik, bytové náhrady) bude aplikovať aj na životných partnerov.

Vznik a trvanie spoločného nájmu životnými partnermi bude nerozlučne spätý s existenciou životného partnerstva.

K bodu 32:

Životný partner sa zaraďuje (tak ako manžel) aj medzi oprávnené osoby, ktoré zo zákona nadobúdajú právo na plnenie poisťného v prípadoch poistenia osôb, ak je poisťníudalosťou smrť poisteného.

K Čl. III:

V dôsledku vytvorenia nového inštitútu, ktorý vytvára životné spoločenstvo dvoch osôb s dopadom aj na rodinnoprávne vzťahy, je potrebné novelizovať aj ustanovenia zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.

K bodu 1:

Ustanovuje sa nová okolnosť vylučujúca uzavretie manželstva. Tak ako je prekážkou uzavretia životného partnerstva existencia manželstva, je nevyhnutné, aby aj existencia životného partnerstva tvorila prekážku uzavretia manželstva. Je nevyhnutné, aby sa zabránilo vzniku súbežnej existencie manželstva a životného partnerstva, aby v praxi nedochádzalo ku kolízii záujmov manželov a životných partnerov.

Ako následok nedodržania tejto podmienky sa ustanovuje neplatnosť manželstva, pričom súd môže začať konanie aj bez návrhu.

K bodu 2:

Je možné predpokladať, že po rozvoze manželstva s deťmi bude dochádzať k uzatváraniu životných partnerstiev. Tu sa potom stane dôležitým výchovným činiteľom aj životný partner rodiča dieťaťa, ktorý sa prakticky bude zúčastňovať na výchove dieťaťa.

K bodu 3:

Aj keď návrh zákona neumožňuje životným partnerom osvojiť spoločné dieťa, je potrebné vysporiadať sa s reálnym faktom, že napriek tomu tieto páry budú vychovávať svoje biologické deti pochádzajúce z prípadných heterosexuálnych vzťahov.

Vyhlásenie o tom, či životní partneri budú používať spoločné priezvisko alebo si ponechávajú svoje doterajšie priezviská sa nevzťahuje na deti. Preto sa javí ako logické, že pokiaľ si obaja ponechajú svoje doterajšie priezviská a dôjde k osvojeniu dieťaťa jedného z partnerov partnerom druhým, toto dieťa by malo sledovať priezvisko svojho biologického rodiča. V prípade, že by rodič dieťaťa prijal priezvisko svojho životného partnera, môže dôjsť k zmene priezviska dieťaťa na základe žiadosti o zmenu priezviska podľa ustanovení zákona č. 300/1999 Z.z o mene a priezvisku.

K bodu 4:

Napriek skutočnosti, že návrh nedáva možnosť životným partnerom osvojiť spoločné dieťa, reálne v praxi tieto páry deti vychovávať nielen môžu a aj vychovávajú. Preto je vhodné vyriešiť vzťah jedného partnera k biologickému alebo osvojenému dieťaťu druhého partnera. Najlogickejšim riešením sa zdá byť vytvorenie možnosti osvojiť takéto dieťa druhým partnerom pri splnení zákonných podmienok, ktoré ustanovuje zákon o rodine. Návrh týmto ustanovením nechce deštruktívne pôsobiť na vzťah dieťaťa a jeho biologických rodičov, ani brániť možnosti podieľať sa na výchove dieťaťa obidvom jeho biologickým rodičom. Je však potrebné myslieť aj na prípady, keď dieťa druhého rodiča mať nebude alebo tento o dieťa nebude prejavovať záujem.

K Čl. IV:

Nakoľko návrh predpokladá, že bezpodielové spoluvlastníctvomôže vzniknúť aj medzi životnými partnermi a životný partner sa zaradi medzi osoby blízke podľa § 116 OZ, je potrebné novelizovať aj ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

K bodu 1:

Byt alebo nebytový priestor môže byť aj v bezpodielovom spoluvlastníctve životných partnerov.

K bodu 2:

Životný partner sa zaraďuje aj medzi osoby, pri ktorých, ak dochádza k prevodu spoluvlastníckeho podielu na pozemku zastavanom domom a príslušenstvom pozemku po vlastníckovi bytu, ktorý nadobudol byť do vlastníctva podľa zákona č. 52/1966 Zb. o osobnom vlastníctve bytov v znení neskorších predpisov, sa cena za 1 m² pozemku sa rovná najvyššej výške ročného nájomného za 1 m² zistenej podľa vyhlášky Ministerstva financií č. 465/1991 Zb.

K Čl. V:

Prijatím inštitútu životného partnerstva dôjde k uzatváraniu životných partnerstiev, ktoré budú obsahovať aj medzinárodný prvok, či už v podobe osoby, ktorá bude príslušníkom iného štátu alebo k uzatváraniu životných partnerstiev v cudzine. S tým súvisí aj problematika právomoci slovenských súdov vo veciach týkajúcich sa životného partnerstva, ako aj uznávania cudzích rozhodnutí. Preto je potrebné novelizovať zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov.

K bodom 1 až 4:

Vzťahy medzi životnými partnermi analogicky pripomínajú vzťahy medzi manželmi a preto sú zaradené pod ustanovenie rodinného práva, ktoré rieši vzťahy medzi manželmi. Tak, ako je určený rozhodujúci právny poriadok pri veciach týkajúcich sa manželstva, návrh predpokladá, že rovnako bude určený aj rozhodujúci právny poriadok pre vzťahy vyplývajúce

zo životného partnerstva. Preto sa navrhuje, aby sa spôsobilosť osoby uzavrieť životné partnerstvo, forma uzavretia životného partnerstva, osobné a majetkové vzťahy životných partnerov, zrušenie životného partnerstva, jeho vyhlásenie za neplatné spravovali tým istým právnym poriadkom ako vzťahy manželské.

K bodu 5:

Stanovuje sa právomoc slovenských súdov vo veciach životného partnerstva vo vzťahoch obsahujúcich medzinárodný prvok.

K bodu 6:

V súvislosti so skutočnosťou, že návrh umožňuje adopciu dieťaťa jedného životného partnera partnerom druhým, stanovuje sa právomoc slovenských súdov vo veciach práv a povinností osvojiteľa k maloletému cudzincovi, ak došlo k osvojeniu za podmienky, že sa maloletý bude zdržiavať na tunajšom území a orgány jeho domovského štátu neurobia iné opatrenie.

K bodu 7:

Uznávanie právoplatných cudzích rozhodnutí sa rozširuje aj na vzťahy vytvorené životným partnerstvom.

K Čl. VI:

Vytvorením inštitútu životného partnerstva je potrebné stanoviť právomoc súdov vo veciach životného partnerstva. Je potrebné stanoviť právomoc súdov v prípadoch zrušenia životného partnerstva, keďže návrh zákona vytvoril možnosť zrušiť tento inštitút medzi dvoma osobami. V nadväznosti na to, je potrebné upraviť všetky procesné ustanovenia, ktoré sa tohto konania dotýkajú.

K bodu 1:

Právne vzťahy upravujúce životné partnerstvo sú svojou povahou vzťahmi o osobnom stave fyzických osôb. Preto sa medzi veci týkajúce sa osobného stavu, o ktorých sa v občianskosúdnom konaní rozhoduje, zaraďujú aj veci životného partnerstva.

K bodu 2:

Stanovuje sa miestna príslušnosť súdu v konaní o zrušenie životného partnerstva, neplatnosť životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je. Tak, ako je to v prípade konaní a o rozvod, neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, navrhuje sa, aby na konanie nebol príslušný všeobecný súd odporcu, ale súd, ktorého miestna príslušnosť je určená osobitne a výlučne. Takto stanovenou miestnou príslušnosťou sa vylučuje možnosť prejednávania veci iným ako v zákone uvedeným súdom. Osoba podávajúca návrh bude musieť v tomto prípade rešpektovať, že návrh môže podať len na taxatívne určený súd.

K bodu 3:

Do právomoci súdov patrí nie len rozhodovať o zrušení životného partnerstva, ale aj o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva alebo o zrušení spoločného nájmu bytu. Stanovuje sa miestna príslušnosť súdu, ktorý bude v týchto konaniach rozhodovať na návrh niektorého zo životných partnerov. Týmto súdom bude, rovnako ako v prípade vyporiadania manželov, ten súd, ktorý rozhodoval o zrušení životného partnerstva.

K bodu 4:

Platné znenie § 88 odsek 1 písmeno k) stanovovalo, že súd, ktorý vykonáva konkurz alebo vyrovnanie, rozhoduje aj o sporoch nimi vyvolanými. Výnimku z takto určenej miestnej príslušnosti určoval pre spory o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.. Keďže sa novelou Občianskeho zákonníka inštitút bezpodielového spoluvlastníctva manželov rozšíril aj na životných partnerov, a tým zmenil pôvodný názov na „bezpodielové spoluvlastníctvo“, je potrebné vypustiť z tohto ustanovenia prívlastok manželov, aby bolo stanovené, že výnimka z miestnej príslušnosti sa vzťahuje aj na rozhodovanie sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva životných partnerov.

K bodu 5:

Nepripúšťa sa, aby do konaní o zrušení životného partnerstva, o neplatnosť životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je vstupovala popri navrhovateľovi alebo odporcovi tretia osoba, ktorá by mala právny záujem na výsledku tohto konania. Ide o konanie dotýkajúce sa osobného stavu, z ktorého podstaty vyplýva, že do neho nemôže vstupovať vedľajší účastník, a to ani na výzvu niektorého z účastníkov, ani z vlastného podnetu.

K bodu 6:

Stanovuje sa, že v konaní o neplatnosť životného partnerstva sú účastníkmi len životní partneri a žiadne iné osoby.

K bodu 7:

Neúčinnosť nesúhlasu odporcu so späťvzatím návrhu sa rozširuje aj na konania o zrušení životného partnerstva, o neplatnosť životného partnerstva alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je. Súd v takomto prípade konanie vždy zastaví.

K bodu 8:

Účelom životného partnerstva je predovšetkým vytvorenie pevného trvalého životného spoločenstva. Je v záujme spoločnosti, aby nedochádzalo k rozvracaniu osobných vzťahov založených na vzájomnej väzbe a trvalom priateľstve, ktoré zabraňujú izolácii a osamelosti, čím pomáhajú udržiavať integritu každého jedinca. Preto je potrebné, aby spoločnosť podporovala aj záväzné vzťahy medzi osobami rovnakého pohlavia. K tomu môže prispieť aj činnosť súdu zameraná na odstránenie príčin rozvratu životného partnerstva a usilovaním sa o ich zmierenie.

K bodu 9:

Smrťou jedného zo životných partnerov zaniká právny vzťah životného partnerstva. Súdby by takto rozhodovali o právnych vzťahoch, ktoré už neexistujú. V daných prípadoch, však môže mať žijúci účastník konania alebo iná osoba právny záujem na tom, aby došlo k vydaniu rozhodnutia aj napriek tomu, že priamy účastník konania už nežije. Návrh zákona o životnom partnerstve taxatívne určuje, v ktorých prípadoch a v záujme ktorých osôb možno v už začatom konaní pokračovať. V žiadnom prípade nie je možné, aby po smrti jedného zo životných partnerov bol podaný návrh o zrušenie životného partnerstva, o jeho neplatnosť alebo o určenie, či tu životné partnerstvo je alebo nie je.

K bodu 10:

Keďže životné partnerstvo predstavuje pevné a trvalé životné spoločenstvo, je nevyhnutné, aby súd prerušil konanie o zrušenie životného partnerstva za podmienok ustanovených v § 110. Je úplne v súlade s účelom životného partnerstva, aby súd nepokračoval v konaní, pokiaľ existuje možnosť obnovy a nápravy vzťahov a citových väzieb medzi životnými partnermi.

K bodu 11:

Ak dôjde k prerušeniu konania podľa § 110 OSP, môže súd v konaní o zrušenie životného partnerstva pokračovať len na návrh a len po uplynutí troch mesiacov. Súd nikdy nemôže pokračovať v konaní pred uplynutím trojmesačnej lehoty a to bez ohľadu na to, že sú pre to závažné dôvody a na súde bol podaný návrh.

K bodu 12:

Zákon o životnom partnerstve vytvoril prostredníctvom novelizácie zákona o rodine možnosť osvojiť dieťa jedného zo životných partnerov partnerom druhým. Osvojením sa teda vytvorí medzi týmto životným partnerom a dieťaťom vzťah ako medzi rodičom a dieťaťom, pričom nedôjde k zániku vzťahu medzi pôvodným rodičom, ktorý žije v životnom partnerstve a osvojovaným dieťaťom. Osvojiteľ nadobudne k osvojenému dieťaťu práva a povinnosti rodiča. V prípade, že dôjde k zrušeniu životného partnerstva, je potrebné upraviť aj práva a povinnosti k maloletému dieťaťu. Návrh zákona výslovne upravuje, že je potrebné upraviť práva a povinnosti osvojiteľa, ktorý osvojil dieťa počas trvania životného partnerstva, čím vyslovuje preferenciu rodiča, ktorého dieťa bolo osvojené.

K bodu 13:

Konanie o povolenie uzavrieť životné partnerstvo patrí svojou povahou medzi nesporové konania, aj keď ho možno začať iba na návrh. Účastníci tohto konania nemôžu uzavrieť zmier o obsahu predmetu konania. Preto sa toto konanie zaraďuje medzi tie druhy konaní, v ktorých sa uplatňuje vyšetrovací princíp a stanovuje sa povinnosť súdu iniciatívne zhromažďovať skutkový materiál potrebný pre rozhodnutie bez ohľadu na návrhy účastníkov.

K bodu 14:

Pri náhrade trov konania súd prevažne postupuje podľa zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) vo veci samej, z ktorej vyplýva, že nárok na náhradu trov má účastník vtedy, ak mal proti odporcovi úspech vo veci. V konaní o zrušenie životného partnerstva, o neplatnosť životného partnerstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je ide o konania vo veciach osobného stavu, tak, ako je to v prípade manželstva. Vzhľadom k tomu, že súd vo výroku o zrušení životného partnerstva nebude vyslovovať vinu na rozpade životného partnerstva, je veľmi ťažko hovoriť o úspechu vo veci samej. Súd teda priznáva náhradu trov konania len výnimočne, ak to budú odôvodňovať okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

K bodu 15:

Zákon o životnom partnerstve v § 13 stanovuje ako podmienku platnosti životného partnerstva udelenie povolenia súdu v tých prípadoch, ak chce životné partnerstvo uzavrieť osoba postihnutá duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. V nadväznosti na toto ustanovenie je potrebné upraviť konanie s týmto povolením spojené. Keďže ide o konanie, ktoré je svojou povahou podobné konaniu o povolenie uzavrieť manželstvo, navrhuje sa, aby sa ustanovenie § 194 aplikovalo aj na prípady povolenia uzavrieť životné partnerstvo.

K bodu 16:

Stanovuje sa neprípustnosť odpustenia zmeškania lehoty na odvolanie, ak ide o odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo vyslovené, že sa životné partnerstvo zrušuje, že je neplatné alebo že tu nie je. V týchto prípadoch nemožno ani podať odvolanie v lehote do troch mesiacov od doručenia, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o odvolaní alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné.

K bodom 17 a 18:

Stanovuje sa neprípustnosť obnovy konania a dovolania, mimoriadnych opravných prostriedkov, proti rozsudkom, ktorými sa vyslovilo, že sa životné partnerstvo zrušuje, že je neplatné alebo že tu nie je. V týchto prípadoch nexistujú dôvody, pre ktoré by bolo možné povoliť obnovu konania. Keďže ide o rozhodnutia, ktoré sa dotýkajú osobného stavu možno predpokladať, že po nadobudnutí ich právoplatnosti dôjde k novému uzavretiu životného partnerstva, prípadne aj manželstva. V týchto prípadoch by obnova konania nemohla pre žiadneho z účastníkov privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, najmä keď tieto rozhodnutia neobsahujú vo svojich výrokoch vyslovenie viny.

K bodu 19:

Prostredníctvom novely Občianskeho zákonníka bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť aj medzi životnými partnermi. Nakoľko veritaľ sa môže domáhať uspokojenia aj z majetku, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva, je teda možné uskutočniť výkon rozhodnutia proti životnému partnerovi povinného, a to bez návrhu oprávneného proti druhému životnému partnerovi a bez osobitného exekučného titulu. Preto je nevyhnutné, aby v prípade

nariadenia výkonu rozhodnutia, ktorým sú postihnuté veci v bezpodielovom spoluvlastníctve, bol účastníkom konania aj životný partner, pokiaľ pôjde o tieto veci. Vznikne tak zo zákona nútené spoločenstvo účastníkov konania.

K bodu 20:

Súpis vecí, ktoré budú postihnuté výkonom rozhodnutia predajom hnuteľných vecí je potrebné doručiť aj životnému partnerovi, nakoľko spísané môžu byť aj veci, ktoré sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva, a teda ku ktorým má vlastnícke právo aj životný partner povinného.

K Čl. VII:

V súvislosti s prijatím zákona o životnom partnerstve bude zo zákona dochádzať k vytváraniu spoločných domácností založených týmto partnerstvom. O potreby tejto domácnosti budú povinní sa starať obidvaja životní partneri. Medzi životnými partnermi vzniká aj zákonná vyživovacia povinnosť. Je preto potrebné novelizovať nariadenie vlády SR č. 89/1997 Z.z. o rozsahu zrážok zo mzdy povinného pri nútenom výkone rozhodnutia v tom smere, že suma 600 Sk, ktorú nemožno povinnému zraziť z mesačnej mzdy, sa započítava aj na životného partnera, a to aj vtedy, ak má samostatný príjem.

K Čl. VIII:

Majetkové pomery životných partnerov sú upravené prostredníctvom inštitútu bezpodielového spoluvlastníctva. Je potrebné novelizovať ustanovenia zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, ktoré významne inštitút bezpodielového spoluvlastníctva ovplyvňujú.

K bodom 1 až 6:

Bezpodielové spoluvlastníctvo vzniká aj medzi životnými partnermi. Z tohto dôvodu je potrebné upraviť všetky ustanovenia týkajúce sa bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, aby ich bolo možné aplikovať aj na prípady bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré vzniklo medzi životnými partnermi (účinky vyhlásenia konkurzu, spôsob zániku bezpodielového spoluvlastníctva pri vyhlásení konkurzu alebo vyrovnania).

K Čl. IX:

Keďže návrh zákona zavádza nový inštitút do nášho právneho poriadku - životné partnerstvo, a toto sa týka osobného stavu občanov, je potrebné novelizovať aj zákon NR SR č. 154/1994 Z.z. o matrikách, ktorý ustanovuje povinnosť evidovať udalosti týkajúce sa osobného stavu občanov.

K bodu 1:

Keďže životné partnerstvo má vplyv na osobný stav občana a matrika je štátnou evidenciou o osobnom stave občanov, rozširuje sa pôsobnosť matričných úradov aj na evidenciu životných partnerstiev.

Rozširuje sa tiež okruh kníh, ktoré tvoria matriku. Novozavedená kniha životných partnerstiev bude slúžiť ako evidencia občanov, ktorí uzavreli životné partnerstvo, aby nedochádzalo k nekontrolovanému uzatváraniu životných partnerstiev, prípadne aby nedochádzalo k ich uzatváraniu v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

K bodu 2:

Ustanovuje sa existencia ďalšej verejnej listiny, ktorá preukazuje osobný stav osôb a ktorú vydáva matričný úrad. Je to list životného partnerstva.

K bodu 3:

Stanovuje vedenie jedinej knihy životných partnerstiev rovnako, ako je to pri vedení knihy manželstiev.

K bodu 4:

V dôsledku prehľadnosti je potrebné viesť abecedný register aj pre knihu životných partnerstiev.

K bodu 5:

Upravuje sa archivovanie knihy životných partnerstiev.

K bodu 6:

Ustanovuje sa miestna príslušnosť matričného úradu pre zápis životného partnerstva.

K bodu 7:

Obsahuje rozšírenie zákona o matrikách o ďalší paragraf. Keďže sa vytvorila nová matričná kniha, je potrebné ustanoviť taxatívny výpočet údajov, ktoré sa budú do nej zapisovať.

K bodu 8:

Ustanovuje sa možnosť zapísania ženského priezviska osoby inej ako slovenskej národnosti bez koncovky slovenského prechýľovania, ak o to požiada žena pri zápise životného partnerstva do knihy životných partnerstiev.

K bodu 9:

Rozširuje sa okruh osôb, ktoré sa podľa zákona o matrikách považujú za člena rodiny. Zaraďuje sa medzi nich aj životný partner.

K bodu 10:

Keďže sa vytvorila nová verejná listina, list životného partnerstva, ktorá je úradným výpisom z knihy životných partnerstiev, ustanovujú sa taxatívny výpočet náležitostí, ktoré musí výpis obsahovať.

K bodu 11:

Možnosť uviesť priezvisko ženy bez koncovky slovenského prechýľovania sa rozširuje aj na list životného partnerstva, ak o to žena požiada.

K bodu 12:

V prípade uzavretia životného partnerstva na území Slovenskej republiky cudzincom, ustanovuje sa povinnosť vyhotoviť potvrdenie o životnom partnerstve za účelom výmeny matrik, ak ide o príslušníka štátu, s ktorým sa na základe medzinárodnej dohody alebo zásady vzájomnosti vykonáva výmena úradných výpisov.

K bodu 13:

Okruh udalostí, ktoré sa zapisujú do osobitnej matriky sa rozširuje aj o uzavretie životného partnerstva, ak k jeho uzavretiu došlo na území cudzieho štátu, zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky v cudzom štáte, lodi alebo lietadle mimo územia Slovenskej republiky alebo na území nepatriacom žiadnemu štátu.

K bodu 14:

K zápisu do osobitnej matriky dôjde na základe listu životného partnerstva, ktoré vydá cudzí štát a tiež zápisu o uzavretí životného partnerstva spísaného zastupiteľským úradom alebo matričným úradom alebo na základe inej listiny, alebo iného obdobného dôkazu matričnej udalosti.

K bodu 15:

Matričné udalosti zapísané v osobitnej matrike sa preukazujú úradným výpisom z nej.

K bodu 16:

Upravuje sa postup pred uzavretím životného partnerstva.

K bodu 17:

Existencia životného partnerstva predstavuje okolnosť vylučujúcu uzavretie manželstva. Aby sa zabránilo vzniku súbežnej existencii manželstva a životného partnerstva, je potrebné pred uzavretím manželstva preukázať zánik prípadného predchádzajúceho životného partnerstva.

K bodu 18:

Bod 18 obsahuje rozšírenie zákona o matrikách o nový paragraf, ktorý obsahuje výpočet dokladov, ktoré musí predložiť štátny občan Slovenskej republiky pred uzavretím životného partnerstva.

O uzavretí životného partnerstva sa vyhotovuje zápisnica. Ustanovujú sa náležitosti, ktoré musí zápisnica obsahovať.

K bodu 19:

Keďže návrh zákona počíta aj s uzatváraním životných partnerstiev s cudzincami, § 28a stanovuje povinnosť cudzinca predložiť najmenej 14 dní pred uzavretím životného partnerstva stanovené doklady, ktoré osvedčujú jeho spôsobilosť uzavrieť životné partnerstvo.

K bodu 20:

Životné partnerstvo možno uzavrieť aj prostredníctvom zástupcu. Stanovuje sa postup fyzickej osoby v týchto prípadoch, podmienka, ktorú musí spĺňať zástupca. Pre zástupcu je potrebné udelenie písomného splnomocnenia. Stanovujú sa náležitosti, ktoré splnomocnenie obsahuje.

K bodom 21:

V prípade, že sa štátny občan Slovenskej republiky rozhodne uzavrieť životné partnerstvo v cudzine, vydá mu matričný úrad príslušný podľa trvalého pobytu osvedčenie o spôsobilosti na uzavretie životného partnerstva. To obdobne platí aj o bezdomovcoch a osobách, ktorých štátne občianstvo nemožno určiť, pokiaľ majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

K bodu 22:

Ak sa štátny občan trvale zdržiava v cudzine, vydá mu osvedčenie o spôsobilosti na uzavretie životného partnerstva zastupiteľský úrad Slovenskej republiky alebo príslušný matričný úrad po predložení stanovených dokladov, ktoré vyhotovia orgány štátu, v ktorom má trvalý pobyt. Tiež sa stanovuje postup pre prípad, že orgány cudzieho štátu predpísané doklady nevydávajú.

K bodu 23:

Platnosť osvedčenia o spôsobilosti na uzavretie životného partnerstva sa stanovuje na 6 mesiacov od jeho vydania.

K bodu 24:

Ak sú údaje uvedené v úradnom výpise, týkajúce sa uzavretia životného partnerstva v rozpore so skutočnosťou, príslušný matričný úrad vykoná opravu zápisu na základe verejnej listiny a vydá nový úradný výpis.

K Čl. X:

Keďže dochádza k zmene zákona NR SR č.154/1994 Z.z.o matrikách, je potrebné novelizovať aj vyhlášku Ministerstva vnútra SR č. 302/1994 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenie zákona o matrikách.

K bodu 1:

Nakoľko došlo k vytvoreniu knihy životných partnerstiev, je potrebné, aby aj túto matričnú knihu tvoril súbor úradne zviazaných tlačív.

K bodu 2:

Z dôvodu prehľadnosti je potrebné stanoviť, aby sa zápisy o uzavretí životného partnerstva vyznačovali v abecednom mennom registri.

K bodu 3:

Ustanovuje sa spôsob zápisu uzavretí životných partnerstiev, ku ktorým došlo v kalendárnom roku.

K bodu 4:

Miesto uzavretia životného partnerstva sa v matričnom zápise zapisuje úradným názvom obce.

K bodu 5:

Ustanovuje sa spôsob zápisu dátumu uzavretia životného partnerstva.

K bodu 6:

Aj v prípade zápisu životného partnerstva, sa budú zapisovať rodičia osoby uzatvárajúcej životné partnerstvo. Nakoľko aj niektorý z rodičov mohol uzavrieť životné partnerstvo a prijať priezvisko druhého životného partnera, zapíše sa aj svojím rodným priezviskom.

K bodu 7:

Stanovuje sa povinnosť matrikára z úradnej povinnosti vykonať dodatočný zápis, pokiaľ sa dozvie, že sa uzavretie životného partnerstva nezapísalo.

K bodu 8:

Dodatočný zápis sa vykonáva v tom ročníku matričnej knihy, ktorý zodpovedá času, v ktorom sa uzavretie životného partnerstva stalo.

K bodu 9:

Keďže došlo k zavedeniu inštitútu životného partnerstva a vytvoreniu novej matričnej knihy, je potrebné upraviť postup pred uzavretím životného partnerstva ako aj spôsob zápisu a okruh skutočností, ktoré sa budú do knihy životných partnerstiev zapisovať.

Ustanovuje sa miestna príslušnosť matričného úradu, ktorému sa majú stanovené doklady predložiť ako aj výnimka, kedy možno stanovené doklady nahradiť čestným vyhlásením.

Ustanovuje sa postup príslušného matričného úradu pri delegácii uzavretia životného partnerstva.

V § 31b sa presne upravuje postup zápisu do knihy životných partnerstiev s uvedením v akom poradí sa jednotlivé skutočnosti do nej zapisujú.

Tak ako sa vytvorila možnosť voľby spoločného priezviska životných partnerov, ustanovuje sa možnosť opätovného prijatia pôvodného priezviska po zrušení životného partnerstva. Aj táto skutočnosť sa zapisuje do knihy životných partnerstiev na základe oznámenia a spolu s touto zmenou matričný úrad vydáva oznamovateľovi potvrdenie, že túto zmenu vzal na vedomie.

K bodu 10:

Do zbierky listín sa zaraďujú aj listiny, ktoré slúžia výlučne ako doklad na zápis alebo na zmenu zápisu uzavretia životného partnerstva.

K bodu 11:

Ak uzavrie na území Slovenskej republiky životné partnerstvo príslušník štátu, s ktorým sa vykonáva výmena matrik, vyhotoví sa zároveň so zápisom do matriky úradný výpis za účelom výmeny matrik.

K bodu 12:

V úradnom výpise o uzavretí životného partnerstva sa pri mieste narodenia a mieste trvalého pobytu, ak sa nachádza na území cudzieho štátu, uvádza obec, okres a štát cudzieho štátneho príslušníka.

K bodom 13 a 14:

Príspevok na úhradu zvýšených výdavkov na ošatenie a na úpravu zovňajšku sa poskytuje matrikárom a matrikárkam, ktorí sú činní pri obrade uzavierania manželstva pred orgánom štátu. Životné partnerstvá sa budú uzavierať tiež pred orgánom štátu, a preto by sa mal uvedený príspevok vzťahovať aj na tieto obrady.

K Čl. XI:

S vytvorením možnosti používania spoločného priezviska životných partnerov, je potrebné novelizovať aj zákon NR SR č.300/1993 Z.z. o mene a priezvisku.

K bodu 1:

Umožňuje sa, aby štátny občan Slovenskej republiky používal v úradnom styku viac priezvisk, ak ich nadobudol uzavretím životného partnerstva s osobou, ktorá už používa viac priezvisk.

K bodu 2:

Pri zrušení životného partnerstva sa môže štátny občan Slovenskej republiky, ktorý používal viac priezvisk nadobudných uzavretím životného partnerstva, rozhodnúť, že bude používať iba jedno z týchto priezvisk.

K bodu 3:

Možnosť zmeny spoločného priezviska prostredníctvom spoločnej žiadosti sa rozširuje aj na životných partnerov.

K bodu 4:

Životný partner, ktorý pri uzavretí životného partnerstva prijal priezvisko druhého partnera, môže do jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku o zrušení životného partnerstva oznámiť matričnému úradu, do matriky ktorého je vykonaný zápis o uzavretí životného partnerstva, že prijíma opäť priezvisko, ktoré mal pred uzavretím životného partnerstva. O tom, že sa oznámenie vzalo na vedomie a poznamenalo v knihe životných partnerstiev, vydá okresný úrad oznamovateľovi potvrdenie.

K bodu 5:

Okruh náležitostí, ktoré musí obsahovať písomná žiadosť o povolenie zmeny mena alebo priezviska, sa rozširuje o dátum a miesto uzavretia životného partnerstva, ak o zmenu žiada osoba, ktorá žije v uzavretom životnom partnerstve.

K bodu 6:

Okruh osôb, ktoré možno pojať do žiadosti o zmenu priezviska sa rozširuje o životného partnera.

K Čl. XII:

Životné partnerstvo bude možné uzatvárať aj s cudzincami. Z tohto dôvodu je potrebné novelizovať aj ustanovenia zákona č. 40/1993 Z.z. o štátnom občianstve v znení zákona č. 70/1997 Z.z..

K bodu 1:

Uzavretie životného partnerstva by malo byť dôvodom, pre ktorý možno žiadateľovi udeliť štátne občianstvo Slovenskej republiky bez ohľadu na splnenie podmienok

ustanovených v § 7 odsek 1. Ak budú obaja životní partneri občanmi Slovenskej republiky, nebudú vznikať problémy s aplikáciou práva vo veciach životného partnerstva.

K bodu 2:

Životné partnerstvo predstavuje trvalý zväzok dvoch osôb rovnakého pohlavia, ktorý je uznaný štátom. Vytvára sa možnosť životných partnerov žiadať o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky v spoločnej žiadosti.

K bodu 3:

Občan Slovenskej republiky môže uzavrieť životné partnerstvo možno aj s cudzincom. Pri tom môže dôjsť k situáciám, keď sa občan SR republiky rozhodne žiť so svojím životným partnerom v domovskom štáte cudzinca a bude chcieť nadobudnúť štátne občianstvo tohto štátu. Pre uľahčenie nadobudnutia štátneho občianstva iného štátu, ako aj pre zabránenie existencii dvojitého štátneho občianstva by uzavretie životného partnerstva s cudzincom a rozhodnutie žiť v cudzine mali byť jednou z podmienok, ktoré sú na prospech žiadateľa pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie zo štátneho zväzku Slovenskej republiky.

K bodu 4:

Cudzí štátny príslušník, ktorý nadobudol štátne občianstvo SR uzavretím životného partnerstva so štátnym občanom SR sa môže rozhodnúť, že v prípade zániku alebo zrušenia životného partnerstva, že chce prijať späť svoje pôvodné štátne občianstvo a vrátiť sa do svojho pôvodného domovského štátu. Zánik alebo zrušenie právneho vzťahu, ktorý bol dôvodom udelenia štátneho občianstva SR, by mal byť dôvodom, ktorý je na prospech žiadateľa pri rozhodovaní o prepustení zo štátneho zväzku Slovenskej republiky.

K bodu 5:

Stanovuje sa, že životní partneri môžu žiadať o prepustenie zo štátneho zväzku Slovenskej republiky v spoločnej žiadosti. Žiadosť každého z nich sa však bude posudzovať samostatne.

K Čl. XIII:

Životné partnerstvo predstavuje právny vzťah, ktorý sa dotýka osobného stavu občanov, a preto má vplyv na zákon č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky.

K bodu 1a 2:

Register je časťou štátneho informačného systému, z ktorého možno zistiť okrem iného aj vzťah občana k iným osobám a je zdrojom platných údajov o obyvateľoch. Preto je potrebné, aby obsahoval aj osobné údaje o životnom partnerovi (životnej partnerke), ktorými bude vyjadrený vzťah týchto osôb ku štátnym občanom Slovenskej republiky.

K Čl. XIV:

Životné partnerstvo predstavuje právny vzťah, ktorý sa dotýka osobného stavu občanov, a preto má vplyv na zákon č. 381/1997 Z.z. o cestovných dokladoch. § 14 vyratúva údaje, ktoré musí obsahovať žiadosť o vydanie cestovného dokladu a ktorý medzi nimi uvádza aj údaje o rodinných príslušníkoch (manžel, manželka, rodičia, deti mladšie ako 18 rokov). Aj keď životné partnerstvo nie je priamo upravované Zákonom o rodine, je tento právny vzťah svojou podstatou a obsahom príbuzný vzťahom rodinným. Životný partner sa považuje za osobu blízku a aj za rodinného príslušníka. Preto je potrebné, aby žiadosť o vydanie cestovného dokladu podľa § 14 odsek 3 písmeno c) obsahovala aj údaje o životnom partnerovi, pokiaľ žiadateľ žije v životnom partnerstve.

K Čl. XV:

Životné partnerstvo možno uzavrieť aj s cudzincom. Preto je potrebné novelizovať aj ustanovenia zákona č. 73/1995 Z.z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Životné partnerstvo predstavuje pevné a trvalé životné spoločenstvo. Životní partneri majú povinnosť žiť spolu, starať sa o uspokojovanie potrieb spoločnej domácnosti. Preto je nevyhnutné, aby sa cudzincom priznávalo povolenie na dlhodobý pobyt pre účely zlúčenia životného partnerstva, ak je druhým životným partnerom občan Slovenskej republiky.

K Čl. XVI:

Zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v § 68 odsek 4 vymenúva osoby, ktoré sa považujú za blízke a ktorým z tohto titulu vyplývajú určité práva v priestupkovom konaní. Medzi tieto osoby je potrebné zaradiť aj životného partnera.

K Čl. XVII:

Životné partnerstvo predstavuje okrem životného, aj majetkové spoločenstvo životných partnerov. Medzi týmito osobami dochádza k vzniku zákonného bezpodielového spoluvlastníctva. Tieto osoby môžu spolu podnikat' alebo jedna druhej pomáhať pri výkone podnikateľskej činnosti, pričom pri prevádzkovaní živnosti môžu používať svoj spoločný majetok. Z tohto dôvodu je potrebné novelizovať aj ustanovenia § 13 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Medzi osoby, ktoré môžu po smrti podnikateľa pokračovať v živnosti, a to až do skončenia konania o prejednanie dedičstva, je potrebné zaradiť aj životného partnera.

K Čl. XVIII:

Zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov v § 7 odsek 2 vypočítava osoby, ktoré sa pre jeho účely považujú za osoby blízke. Podľa odseku 1 môže výpoveď odoprieť ten, kto by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo osobe blízkej. Je preto potrebné, aby sa medzi blízke osoby zaradil aj životný partner, ktorý svojím právnym vzťahom h druhému partnerovi, je osobou blízkou.

K Čl. XIX:

Návrh zákona o životnom partnerstve vytvoril nové druhy konaní (konanie o zrušenie životného partnerstva, konanie o neplatnosť životného partnerstva, konanie o určení, či tu životné partnerstvo je alebo nie je). Ide o konania, ktoré možno začať aj na návrh. Podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Preto je potrebné novelizovať aj ustanovenia tohto zákona.

K bodu 1:

Podľa novelizovaného znenia Občianskeho zákonníka vzniká bezpodielové spoluvlastníctvo aj medzi životnými partnermi. Je preto potrebné, aby sa poplatníkom v takomto konaní stali aj životní partneri alebo jeden z nich.

K bodu 2:

Ak tak rozhodne súd alebo ak uloží súd poplatníkovi náhradu trov konania, nemá odporca v konaniach vo veciach životného partnerstva povinnosť zaplatiť poplatok alebo jeho pomernú časť.

K bodu 3:

Konanie o povolenie uzavrieť životné partnerstvo sa zaraďuje medzi tie druhy konaní, ktoré sú vzhľadom na predmet konania oslobodené od súdnych poplatkov, keďže ide o nesporné konanie.

K bodu 4:

Konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva môže prebiehať aj medzi životnými partnermi. Navrhuje sa, aby sa vypustením slova „manželov“ určoval základ poplatku rovnako pre manželov aj životných partnerov.

K bodom 5 až 9:

So zavedením spoplatnenia konaní vo veciach životného partnerstva, ako aj vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva, je potrebné stanoviť aj sadzbu poplatkov, ktoré sa budú za jednotlivé konania vyberať. Keďže ide o konania, ktoré sú svojím obsahom podobné konaniam, ktoré prebiehajú medzi manželmi, navrhuje sa pre konania vo veciach životného partnerstva rovnaká sadzba.

K Čl. XX:

Medzi životnými partnermi vzniká bezpodielové spoluvlastníctvo, ktoré môže byť zdrojom príjmov. Medzi životnými partnermi tiež vzniká vzájomná vyživovacia povinnosť. Je preto potrebné novelizovať ustanovenia zákona č. 366/199 Z.z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

K bodu 1:

Bezpodielové spoluvlastníctvo, ktoré vznikne medzi životnými partnermi môže byť zdrojom príjmov, ktoré podliehajú zdaneniu. Navrhuje sa, aby sa tieto príjmi zdaňovali u jedného z bezpodielových spoluvlastníkov.

K bodu 2:

Navrhuje sa, aby oslobodenie od dane bolo rozšírené aj o nepeňažné plnenia vo forme použitia rekreačného, zdravotníckeho, vzdelávacieho, predškolského, telovýchovného alebo športového zariadenia zamestnávateľa poskytnuté životnému partnerovi zamestnanca.

K bodu 3:

Bezpodielové spoluvlastníctvo vzniká aj medzi životnými partnermi. Obaja životní partneri môžu veci z bezpodielového spoluvlastníctva používať na podnikanie alebo na samostatnú zárobkovú činnosť. Navrhuje sa, aby sa pre tieto prípady zaviedol ten istý mechanizmus účtovania, aký existuje medzi manželmi.

K bodu 4:

Medzi životnými partnermi vzniká vzájomná vyživovacia povinnosť. Navrhuje sa, aby bol životný partner (životná partnerka) zahrnutý medzi vyživované osoby, na ktoré pripadá nezdaniteľná časť základu dane.

K bodu 5:

Za vyživované dieťa daňovníka je potrebné považovať aj dieťa druhého zo životných partnerov. Aj toto dieťa môže byť výživou odkázané na daňovníka.

K bodu 6:

Ak dieťa daňovníka uzavrie životné partnerstvo, môže zníženie základu dane uplatniť aj životný partner, pokiaľ má príjmy, z ktorých môže toto zníženie uplatniť. Pokiaľ takéto príjmy nemá, môže uplatniť zníženie základu dane iné, v zákone taxatívne uvedené osoby.

K Čl. XXI:

Novelizáciou Občianskeho zákonníka sa životný partner stal zákonným dedičom v prvej a druhej skupine. Toto zaradenie ovplyvní aj ustanovenia zákona č. 318/1992 Zb. o

dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodunehnutelnosti v znení neskorších predpisov.

K bodu 1:

Vzhľadom na svoje postavenie, zákonný dedič podľa prvej skupiny, zaraďuje sa životný partner medzi osoby, ktoré nie sú daňovníkom dane z dedičstva.

K bodu 2:

Vzhľadom na svoj osobný pomer sa pre účely uvedených daní zaraďuje životný partner prevodcu alebo poručiťľa medzi osoby I. skupiny. Rovnako sa životní partneri osôb blízkych prevodcovi alebo poručiťľovi alebo osoby blízke životnému partnerovi prevodcu alebo poručiťľa zaraďujú do II. skupiny.

K Čl. XXII:

Životné partnerstvo predstavuje prostredníctvom bezpodielového spoluvlastníctva aj majetkové spoločenstvo. Veci z tohto bezpodielového spoluvlastníctva môžu byť predmetom náhrady škody podľa výhlášky č. 423/1991 Zb., ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky zákonného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov. Medzi veci, za ktoré poisťovňa nenahradí škodu, sa zaraďujú aj veci, za ktoré poistený zodpovedá životnému partnerovi.

K Čl. XXIII:

Životný partner sa považuje za sobu blízku. Je preto potrebné v tomto smere upraviť ustanovenie § 89 odsek 7 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona v znení neskorších predpisov. Okruh osôb, ktoré zákon pokladá za osoby blízke, sa rozširuje o životného partnera.

K Čl. XXIV:

V nadväznosti na skutočnosť, že sa životný partner bude považovať za osobu blízku podľa Trestného zákona, je potrebné novelizovať aj ustanovenie § 100 zákona č. 141/1961 Zb. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.

K bodom 1 a 2:

Životný partner sa zaraďuje medzi tie blízke osoby, ktoré sú oprávnené vypovedať ako svedok (odoprieť výpoveď ako celok), pokiaľ je obvineným druhý životný partner. Rovnako sa životný partner zaraďuje medzi osoby, ktorým by výpoveďou svedka bolo spôsobené nebezpečenstvo trestného stíhania a preto je svedok z tohto dôvodu oprávnený odoprieť výpoveď.

K Čl. XXV:

Zamestnencom vyplývajú z ich právneho vzťahu k blízkym osobám určité práva v pracovnoprávných vzťahoch. Aj životného partnera je potrebné považovať za osobu blízku, a preto je potrebné novelizovať ustanovenia zákona č. 311/2000 Z.z. Zákonníka práce.

K bodu 1:

Ako osoba blízka, ktorá žila v čase smrti zamestnanca v domácnosti s týmto zamestnancom a voči ktorej mal zamestnanec aj zákonnú vyživovaciu povinnosť, zaraďuje sa životný partner medzi osoby, na ktoré prechádzajú po smrti zamestnanca jeho mzdové nároky do štvornásobku jeho priemerného mesačného zárobku.

K bodu 2:

Okruh osôb, ktoré sa podľa tohto zákona považujú za osamelé osoby, sa rozširuje o životného partnera, ktorého životné partnerstvo bolo zrušené.

K bodu 3:

Životní partner sa zaraďuje aj medzi rodinných príslušníkov, ktorých výpoče je uvedený v § 40 odsek 5.

K bodu 4:

Medzi dôležité osobné prekážky v práci, za ktoré domáckemu zamestnancovi patrí od zamestnávateľa náhrada mzdy, je potrebné zaradiť aj uzavretie životného partnerstva zamestnanca alebo dieťaťa zamestnanca. Uzavretie životného partnerstva je pre osoby rovnakého pohlavia rovnako dôležitá životná udalosť ako uzavretie manželstva v prípade heterosexuálov.

K bodu 5:

Narodenie dieťaťa životnej partnerke zamestnankyne sa zaraďuje medzi dôvody, za ktoré zamestnávateľ poskytne zamestnankyni pracovné voľno s náhradou mzdy v sume jej priemerného zárobku alebo bez náhrady mzdy. Rovnako sa pracovné voľno s náhradou mzdy tejto zamestnankyni poskytne na prevoz životnej partnerky do zdravotníckeho zariadenia a späť.

Životné partnerstvo predstavuje vzťah, z ktorého sa nemôžu narodiť deti. Nemožno ale vylúčiť prípady, keď počas trvajúceho životného partnerstva dôjde k narodeniu dieťaťa jednej zo životných partneriek, ktoré pochádza z predchádzajúceho heterosexuálneho vzťahu. Nakoľko v týchto prípadoch nevznikne nárok na pracovné voľno manželovi a osoba žijúca v životnom partnerstve sa nepovažuje za osobu osamelú, mal by tento nárok vzniknúť aj životnej partnerke. Osoby žijúce v životnom partnerstve sú povinné navzájom si pomáhať rovnako ako manželia. Preto je potrebné túto pomoc podporovať aj prostredníctvom takých nárokov, ako je pracovné voľno.

K bodu 6:

Životný partner sa zaraďuje medzi rodinných príslušníkov. Preto je potrebné rozšíriť okruh osôb, pri úmrtí alebo svadbe ktorých sa poskytuje pracovné s náhradou mzdy na nevyhnutne potrebný čas.

K bodu 7:

Medzi životnými partnermi vzniká vzájomná vyživovacia povinnosť. Životní partneri v konkrétnych prípadoch spĺňajú podmienku vzájomnej výživnej odkázanosti. Preto sa životný partner zaraďuje popri manželovi a dieťaťi k osobám, ktorým sa poskytuje jednorazové odškodnenie. Existencia životného partnerstva vylučuje existenciu manželstva a preto nemôže dôjsť k prípadom, aby nárok na toto jednorazové odškodnenie vznikol aj manželovi, aj životnému partnerovi.

K Čl. XXVI:

Zákon č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe vo svojom § 54 stanovuje povinnosť štátneho zamestnanca deklarovať svoje majetkové pomery. Medzi životnými partnermi vzniká bezpodielové spoluvlastníctvo rovnako ako medzi manželmi. Preto je potrebné, aby sa aj v týchto prípadoch bezpodielový majetok delil rovnakým dielom aj medzi životných partnerov.

K Čl. XXVII:

Osoba žijúca v životnom partnerstve môže byť súčasne osobou vykonávajúcou štátnu službu podľa zákona č. 73/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov. Je potrebné upraviť príslušné ustanovenia, keď sa osobám, na ktoré sa tento zákon vzťahuje, priznávajú nároky vzhľadom na ich osobné rodinné pomery.

K bodu 1:

Za policajta sa považuje fyzická osoba, ktorá je v služobnom pomere podľa zákona č. 73/1998 Z.z. a vykonáva štátnu službu v služobnom úrade. Z tejto definície vyplýva, že policajtom sa rozumie aj žena, a teda aj žena žijúca v životnom partnerstve. Preto by sa aj na túto ženu malo vzťahovať poskytnutie služobného voľna pri narodení dieťaťa životnej partnerke.

Životné partnerstvo predstavuje vzťah, z ktorého sa nemôžu narodiť deti. Nemožno ale vylúčiť prípady, keď počas trvajúceho životného partnerstva dôjde k narodeniu dieťaťa jednej zo životných partneriek, ktoré pochádza z predchádzajúceho heterosexuálneho vzťahu. Osoby žijúce v životnom partnerstve sú povinné navzájom si pomáhať rovnako ako manželia. Preto je potrebné túto pomoc podporovať aj prostredníctvom takých nárokov, ako je pracovné voľno.

K bodu 2:

Životný partner sa zaraďuje medzi rodinných príslušníkov. Preto je potrebné rozšíriť okruh osôb, pri úmrtí alebo svadbe ktorých sa poskytuje služobné voľno s nárokom na služobný plat v stanovenom rozsahu.

K bodu 3:

Policajt môže okrem manželstva žiť aj v životnom partnerstve a rodine týmto partnerstvom založeným. Preto sa stanovuje, že aj tomuto policajtovi môže nadriadený poskytnúť za splnenia stanovených podmienok služobné voľno pre dôležité osobné prekážky v štátnej službe s nárokom na služobný plat.

K bodu 4:

Medzi životnými partnermi vzniká zo zákona vyživovacia povinnosť. Preto sa aj životný partner zaraďuje medzi príslušníkov rodinny policajta.

K Čl. XXVIII:

Životné partnerstvo predstavuje pevné a trvalé životné spoločenstvo, ktoré tvorí určitý typ rodiny. Je potrebné novelizovať aj ustanovenia zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov, ktoré sa dotýkajú rodinných príslušníkov osôb, na ktoré sa poistenie vzťahuje.

K bodom 1 a 2:

Okruh osôb, ktoré sa považujú za rodinných príslušníkov sa rozširuje o životného partnera (životnú partnerku), prípadne bývalého životného partnera (bývalú životnú partnerku).

K bodu 3:

Rozširuje sa okruh osôb, ktoré nadobúdajú nárok na sumy peňažných dávok poskytovaných podľa zákona č. 54/1956 Zb., ktoré sa stali zročnými do dňa smrti zamestnanca alebo iného oprávneného. Medzi tieto osoby sa zaraďuje aj životný partner, ktorý je považovaný nie len za osobu blízku podľa § 116 Občianskeho zákonníka, ale aj za rodinného príslušníka podľa zákona č. 54/1956 Zb.

K Čl. XXIX:

Aj zákon č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách vo svojich ustanoveniach definuje rodinných príslušníkov. Medzi tieto osoby sa zaraďuje aj životný partner.

K Čl. XXX:

Zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení priznáva rodinným príslušníkom určité právne postavenie. Životného partnera je potrebné zaradiť medzi tieto osoby. Vzhľadom k tomu sa rozširuje okruh osôb, ktoré sa považujú za spolupracujúce osoby samostatne zárobkovo činných osôb na účely sociálneho zabezpečenia.

K Čl. XXXI:

Životní partneri majú povinnosť žiť spolu a navzájom si pomáhať. Takéto osoby nemožno považovať za osoby osamelé. Preto je potrebné v tomto smere zmeniť ustanovenia zákona č. 88/1968 Zb.

K bodom 1 a 2:

Peňažná pomoc v materstve po dlhšiu dobu stanovenú týmto právnym predpisom sa vylučuje v prípade, ak osoba, ktorá sa o dieťa stará, žije v zväzku životného partnerstva.

K bodu 3:

Stanovuje sa, že peňažná pomoc podľa zákona č. 88/1968 Zb. patrí aj pracovníčke, ktorá sa stará o dieťa, ak sa jej životnej partnerke, ktorá je matkou dieťaťa, neposkytuje peňažná pomoc v materstve a sama sa nemôže alebo nesmie podľa lekárskeho posudku o dieťa starať pre závažné dlhodobé ochorenie.

K Čl. XXXII:

Životní partneri majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Z tohoto dôvodu sa zaraďujú medzi osoby, ktorých príjmy sa započítavajú na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely zistenia súm životného minima podľa zákona č. 125/1998 Z.z..

K Čl. XXXIII:

Pre jednotné zavedenie pojmu spolupracujúca osoba, jako aj pre potrebu zohľadnenia osobného stavu životných partnerov je potrebné novelizovať ustanovenia zákona č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti.

K bodu 1:

Rozširuje sa okruh osôb, ktoré je potrebné považovať za spolupracujúce osoby na účela zákona o zamestnanosti.

K bodu 2 a 3:

Životní partneri majú povinnosť žiť spolu. Medzi vážne osobné dôvody sa preto zaraďuje aj miesto výkonu a povaha zamestnania druhého životného partnera.

K Čl. XXXIV:

Životné partnerstvo predstavuje životné spoločenstvo, ktoré je založené na pevných citových väzbách. Je to životné spoločenstvo upravené a garantované právom. Osoby v ňom žijúce majú povinnosť žiť spolu a navzájom si pomáhať. Preto sa rozširuje okruh osôb, ktoré majú právo po smrti pacienta nahliadnuť do jeho zdravotnej dokumentácie podľa zákona č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti.

K Čl. XXXV:

Životné partnerstvo predstavuje pevné trvalé životné a majetkové spolužitie, a tým predstavuje rodinu. Životní partneri majú aj vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Z týchto dôvodov je potrebné upraviť niektoré ustanovenia zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci.

K bodu 1:

Životný partner sa vzhľadom na svoj právom upravený vzťah zaraďuje k osobám, ktoré tvoria členov rodiny.

K bodom 2a 3:

Životní partneri majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Preto sa neplnenie vyživovacej povinnosti podľa navrhovaného znenia zákona o životnom partnerstve zaraďuje medzi dôvody hmotnej núdze občana so subjektívnych dôvodov.

K bodu 4:

Životné partnerstvo predstavuje životné spoločenstvo dvoch osôb. Preto v prípade, ak dôjde k jeho zrušeniu, treba osoby, ktoré v tomto zväzku žili, za osoby osamelé. Rozširuje sa teda okruh osôb, ktoré zákon výslovne považuje za osamelé.

K bodom 5 a 6:

Vzhľadom k tomu, že manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, je potrebné posudzovať ich príjem spoločne. Ustanovujú sa podmienky, kedy vzniká životnému partnerovi povinnosť platiť úhradu za starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, pokiaľ sa starostlivosť v zariadení sociálnych služieb poskytuje len jemu.

K bodu 7:

Z dôvodu vzájomnej vyživovacej povinnosti životných partnerov, sa životný partner zaraďuje medzi osoby, od ktorých možno požadovať úhradu za poskytnutie starostlivosti.

K bodu 8:

Životný partner sa zaraďuje medzi osoby, ktorým nemožno poskytovať peňažný príspevok na osobnú asistenciu občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, pokiaľ vykonáva osobnú asistenciu dtuhému životnému partnerovi.

K Čl. XXXVI:

Stanovuje sa účinnosť zákona.

Príloha č.1

Doložka zlučiteľnosti návrhu novely zákona s právom Európskej únie.

1. Navrhovateľ zákona: skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

2. Názov návrhu zákona: Návrh skupiny poslancov NR SR na vydanie zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o životnom partnerstve).

3. V práve Európskej únie je problematika návrhu zákona: je neupravená.

4. Návrh zákona svojou problematikou: nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení a svojou problematikou nepatrí ani medzi priority odporúčané v Bielej knihe.

5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona: bezpredmetné.

6. Vyjadrenie stupňa kompatibility s právnou normou Európskej únie: bezpredmetné.

MINISTERSTVO FINANCIÍ SR
Odbor štátneho rozpočtu

Národná rada
Slovenskej republiky

Bratislava 5.10. 2001

VEC: Stanovisko odboru štátneho rozpočtu k rozpočtovým
dôsledkom prijatia návrhu skupiny poslancov NR SR na
vydanie zákona o životnom partnerstve dvoch osôb
rovnakého pohlavia a o zmene a doplnení niektorých
zákonov (zákona o životnom partnerstve)

V dôvodovej správe k predloženému návrhu zákona sa
konštatuje, že "Návrh zákona kládie nároky na štátny rozpočet
v dôsledku zavedenia nových kníh na matričných úradoch - kníh
životných partnerstiev ako aj úradných tlačív pre potreby
evidovania osobného stavu životných partnerov". V inej časti
dôvodovej správy sa však konštatujú aj ekonomické dôvody pre
navrhovanú právnu úpravu.

V tejto súvislosti aj odbor štátneho rozpočtu konštatuje,
že prijatím navrhovaných noviel zákonov môžu vzniknúť dôsledky
na štátny rozpočet, resp. ostatné zložky verejných rozpočtov,
a to nielen administratívneho charakteru.

Tento názor zdôvodňujeme tým, že prijatím zákona môže
vzniknúť väčší počet domácností, ktoré majú v porovnaní s
individuálne žijúcimi osobami viaceré ekonomické zvýhodnenia
(s dôsledkami na zdroje verejných rozpočtov).

V oblasti zníženia príjmov štátneho rozpočtu sa napr. v
článku XX navrhujú zmeny daňových zákonov, ktorých realizácia
by ovplyvnila kvantifikáciu nezdaniteľného základu dane. V
článku XXI sa navrhuje rozšíriť okruh osôb, ktorá nebudú
platiteľmi dane z dedičstva, dane z darovania a dane z
prevodu.

Obdobne aj na hospodárenie verejnoprávnych poisťných inštitúcií môže mať čiastočné dôsledky napr. realizácia návrhov obsiahnutých v článkoch XXIX. a XXX.

Uvedené rozpočtové dôsledky nemožno vopred jednoznačne kvantifikovať. Súčasne konštatujeme, že tieto rozpočtové dôsledky nemožno pri posudzovaní návrhu zákona považovať s prihliadnutím na jeho spoločenský význam za určujúce.

Odbor štátneho rozpočtu sa v tejto etape posudzovania návrhu nevyjadruje k jeho legislatívnej a obsahovej stránke.

Ing. Miloš Nosál, CSc.
riaditeľ odboru
štátneho rozpočtu

